

N	დასახელება	ინფორმაცია
1	ანგარიშვალდებული ერთეული (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	ტყიბულის მუნიციპალიტეტი
2	ანგარიშვალდებული ერთეულის საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	ტყიბული, კარლო ლომაძის მოედანი N3, ტელ: (497) 22 20 20, ფოსტა: contact.tkibuli.gov.ge
3	საიდენტიფიკაციო ნომერი (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	ს/კ 219636259
4	ორგანიზაციული ფორმა	საბიუჯეტო ორგანიზაცია
5	დაფინანსების წყარო	მუნიციპალური ბიუჯეტი
6	ანგარიშგების ტიპი	კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
7	ანგარიშგების პერიოდულობა	წლიური
8	ანგარიშგების თარიღი და პერიოდი	31.12.2025წ. 01.01.2025 - 31.12.2025
9	ერთეულების მომცველობა (კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემთხვევაში)	1. ა(ა)იპ - ტყიბულის მუნიციპალიტეტის კომუნალური გაერთიანება 2. ა(ა)იპ - ტყიბულის მუნიციპალიტეტის კულტურის ობიექტების გაერთიანება 3. ა(ა)იპ - ტყიბულის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებათა გაერთიანება 4. ა(ა)იპ - ტყიბულის მუნიციპალიტეტის სპორტული ცენტრი 5. ა(ა)იპ - ტყიბულის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ცენტრი 6. ა(ა)იპ ტყიბულის მუნიციპალიტეტის ტურიზმის საინფორმაციო ცენტრი 7. ტყიბულის მინიციპალიტეტის მერია
10	მირითადი საქმიანობების (ოპერაციების) და მარეგულირებელი საკანონმდებლო ნორმების ჩამონათვალი	1. საკუთარი და დელეგირებული უფლებამოსილებების განხორციელება კანონმდებლობის შესაბამისად; 2. მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული ქონების მართვა და განკარგვა; 3. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიის კეთილმოწყობა და შესაბამისი საინჟინრო ინფრასტრუქტურის განვითარება; 4. მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული მოსახლეობის ჯანმრთელობის, სოციალური მომსახურების მუნიციპალური პროგრამების შემუშავება და განხორციელება; 5. კანონმდებლობით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილებების განხორციელება.
11	საანგარიშგებო ვალუტა	ლარი
12	დამრგვალების დონე	ერთეული
13	ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირ(ებ)ის შესახებ საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	1. ადმინისტრაციული და საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის ბიუჯეტირებისა და ანგარიშგების განყოფილების უფროსი - ნანული გოგიჩაშვილი, ტელ: 595907834 2. ადმინისტრაციული და საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის ხელმძღვანელი - თეიმურაზ ცქიფურიშვილი, ტელ: 595 90 18 63 ელ.ფოსტა : tkibulisafinanso@gmail.com
14	მაკონტროლებელი ერთეულისა და მისი საბოლოო მაკონტროლებელი ერთეულის სახელწოდება	

ხელმოწერა

ბიუჯეტირებისა და ანგარიშგების განყოფილების უფროსი:

ადმინისტრაციული და საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის ხელმძღვანელი:

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

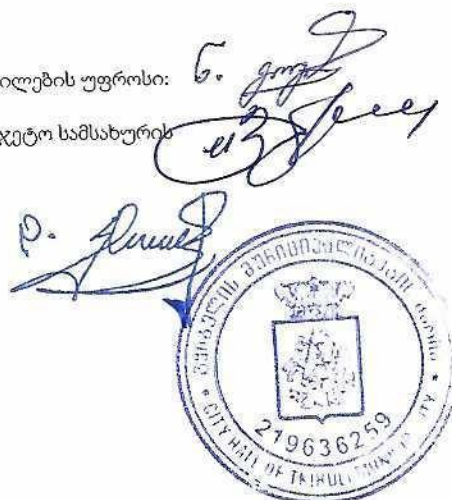
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშგებულ საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
	აქტივები				
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1	3,049,330	1,974,851	1,975,498
002	მიმდინარე ინვესტიციები	2	-	-	-
003	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	3	8,545	1,526	1,526
004	მატერიალური მარაგები	4	83,490	53,246	48,999
005	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	5	270,235	237,046	240,196
006	სულ მოკლევადიანი აქტივები		3,411,601	2,266,669	2,266,220
007	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	6	-	-	-
008	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	6-1'	-	-	-
009	ძირითადი აქტივები	7	69,248,819	62,265,252	62,152,067
010	საინვესტიციო ქონება	8	-	-	-
011	არამატერიალური აქტივები	9	33,750	33,805	33,805
012	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	10	-	-	-
013	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	11	-	-	-
014	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	12	2,462,157	4,493,641	4,519,844
015	სულ გრძელვადიანი აქტივები		71,744,725	66,792,698	66,705,717
016	სულ აქტივები		75,156,326	69,059,367	68,971,937
	ვალდებულებები				
017	მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები	13	29,008	58,008	58,008
018	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა	14	1,040,065	1,373,489	1,435,390
019	გადასახდელი პროცენტი	-	-	-	-
020	მიმდინარე ანარიცხები	15	-	-	-
021	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	14	646	646	646
022	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	14	840	840	840
023	სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		1,070,558	1,432,982	1,494,884
024	გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები	13	-	29,008	29,008
025	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები ფინანსური იჯარით	11	-	-	-
026	შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებებით განსაზღვრული გრძელვადიანი	10	-	-	-
027	გრძელვადიანი ანარიცხები	15	-	-	-
028	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები	16	-	-	-
029	სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		-	29,008	29,008
030	სულ ვალდებულებები		1,070,558	1,461,990	1,523,892
	წმინდა აქტივები/კაპიტალი				
031	საწესდებო კაპიტალი	IV	-	-	-
032	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი	IV	74,085,768	67,597,377	67,448,045
033	რეზერვები	IV	-	-	-
034	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი		74,085,768	67,597,377	67,448,045
035	სულ ვალდებულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი		75,156,326	69,059,367	68,971,937

ხელმოწერა

ბიუჯეტირებისა და ანგარიშგების განყოფილების უფროსი:

ადმინისტრაციული და საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის ხელმძღვანელი:

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

N	დასახელება	შენიშვნა1	საანგარიშგებო პერიოდის ზრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშგებული ზრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ზრუნვა
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
შემოსავლები							
001	საგადასახადო შემოსავლები	17	11,451,819	-	11,451,819	10,013,412	10,013,412
002	სოციალური შენატანები	-	-	-	-	-	-
003	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	-	66,149	-	66,149	42,018	42,018
004	შემოსავლები გრანტებით	18	16,487,575	10,460	16,498,035	16,407,800	16,407,800
005	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	19	567,226	37,653	604,879	448,326	448,326
006	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	19	-	-	-	-	-
007	საპროცენტო შემოსავლები	20	24,342	-	24,342	223,179	223,179
008	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული მოგება2	20; 26	281,969	-	281,969	3,446,483	3,446,483
009	სხვა შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან	20	294,063	72,211	366,274	370,548	370,548
010	გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები	21	-	-	-	-	-
011	სხვადასხვა შემოსავლები	22	-	-	-	-	-
012	სულ შემოსავლები		29,173,142	120,324	29,293,466	30,951,766	30,951,766
ხარჯები							
013	შრომის ანაზღაურება	23	9,091,013	17,138	9,108,151	7,110,758	7,110,758
014	საქონელი და მომსახურება	24	4,470,265	86,863	4,557,128	3,410,300	3,410,300
015	გრანტები	25	321,729	-	321,729	273,349	273,349
016	სუბსიდიები	26	982,695	11,804	994,499	1,991,911	1,991,911
017	სხვა ხარჯები გარდა პროცენტისა	26	3,519,330	-	3,519,330	3,356,837	3,356,837
018	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	26	-	-	-	-	-
019	ცვეთა და ამორტიზაცია	7; 8; 9; 10; 11; 12	3,039,952	10,059	3,050,011	2,786,269	2,786,269
020	სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა	27	1,236,595	-	1,236,595	1,339,310	1,339,310
021	საპროცენტო ხარჯი	28	6,245	-	6,245	11,401	11,401
022	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი2	20; 26	-	-	-	-	-
023	გაუფასურების ხარჯები	21	19,412	-	19,412	11,847	11,847
024	სხვადასხვა ხარჯები	22	-	-	-	-	-
025	სულ ხარჯები		22,687,237	125,864	22,813,101	20,291,981	20,291,981
026	პერიოდის წამები (დეფიციტი)		6,485,905	(5,540)	6,480,365	10,659,784	10,659,784

1 მითითებულ შენიშვნებში აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

2 აისახება გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობა დანართი 20;26

ხელმოწერა

ბიუჯეტირებისა და ანგარიშგების განყოფილების უფროსი:

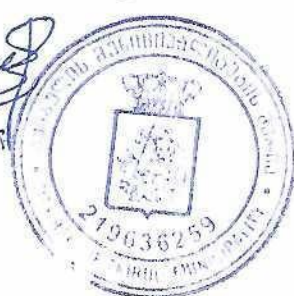
ადმინისტრაციული და საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის ხელმძღვანელი:

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ნ. გოფ

ა. ზეგელი

პ. ჯიშკაძე

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან						
გადასახადები	11,451,819	-	11,451,819	10,013,412	-	10,013,412
სოციალური შენატანები	-	-	-	-	-	-
გრანტები	15,933,926	10,460	15,944,386	13,617,254	38,000	13,655,254
შემოსავლები საკუთრებიდან	241,334	-	241,334	393,780	-	393,780
მ.შ მიღებული პროცენტი	24,342	-	24,342	223,179	-	223,179
მ.შ მიღებული დივიდენდი	-	-	-	-	-	-
საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები	77,071	71,942	149,013	55,684	60,385	116,069
სანქციები, საურავები და ჯარიმები	66,149	-	66,149	42,018	-	42,018
სხვა შემოსავლები	43,926	37,653	81,579	138,926	43,178	182,104
სულ შემოსულობები	27,814,225	120,055	27,934,279	24,261,074	141,563	24,402,637
თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება	3,165,537	17,138	3,182,675	2,520,029	22,305	2,542,334
მომწოდებლებისათვის გადახდილი თანხები საქონლისა და მომსახურებისათვის	2,722,417	102,363	2,824,780	3,102,037	82,105	3,184,142
გრანტები და სუბსიდიები	8,597,846	-	8,597,846	6,833,968	-	6,833,968
სოციალური დახმარება	1,204,125	-	1,204,125	1,256,005	-	1,256,005
გადახდილი პროცენტი	6,245	-	6,245	11,401	-	11,401
სხვა ხარჯები (გაყიდვები, გასვლები)	3,527,026	-	3,527,026	3,237,237	-	3,237,237
სულ გადასახდელები	19,223,196	119,501	19,342,697	16,960,677	104,410	17,065,088
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	8,591,029	554	8,591,582	7,300,397	37,153	7,337,550
ფულადი წაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან						
ძირითადი აქტივების შესყიდვა	8,262,533	1,830	8,264,363	12,626,771	38,000	12,664,771
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	-	-	-	-	-	-
სხვა გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვა	-	-	-	-	-	-
ინვესტიციების (წილების) შესყიდვა	-	-	-	-	-	-
ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა	-	-	-	-	-	-
გაცემული სესხები	-	-	-	-	-	-
სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების ზრდა	-	-	-	-	-	-
ძირითადი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები	805,269	-	805,269	3,755,883	200	3,756,083
არამატერიალური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
სხვა გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
ინვესტიციების (წილების) გაყიდვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა	-	-	-	-	-	-
ფინანსური იჯაროდან მიღებული ძირითადი თანხები	-	-	-	-	-	-
სესხების დაფარვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების კლება	-	-	-	-	-	-
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(7,457,265)	(1,830)	(7,459,095)	(8,870,888)	(37,800)	(8,908,688)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან						
მთავრობის მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
მთავრობის ობლიგაციების გამოშვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
სხვა ნასესხები თანხებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	64,100	-	64,100
მოკლევადიანი სამთავრობო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარვა)	-	-	-	-	-	-
სამთავრობო ობლიგაციების გამოსყიდვა (დაფარვა)	-	-	-	-	-	-
უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარვა)	-	-	-	-	-	-
ფინანსური იჯარის ძირითადი თანხის გადახდა (დაფარვა)	-	-	-	-	-	-
სხვა ნასესხები თანხების გადახდა (დაფარვა)	58,008	-	58,008	58,008	-	58,008
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	(58,008)	-	(58,008)	6,092	-	6,092
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)	1,075,756	(1,276)	1,074,480	(1,564,399)	(647)	(1,565,047)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში, მათ შორის						
	1,968,703	6,148	1,974,851	3,533,102	6,795	3,539,898

ზაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები	1,968,703	6,148	1,974,851	3,533,102	6,795	3,539,898
ზაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-	-	-	-	-
3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები	-	-	-	-	-	-
კურსთა სხვაობით მიღებული მოგება (ზარალი)	-	-	-	-	-	-
ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	-	-	-	-	-	-
ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ზაზინაში	-	-	-	-	-	-
ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ბანკში	-	-	-	-	-	-
დამბრუნების სარეზერვო ქვანაგარი	-	-	-	-	-	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს, მათ შორის:	3,044,459	4,872	3,049,330	1,968,703	6,148	1,974,851
ზაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები	3,044,459	4,872	3,049,330	1,968,703	6,148	1,974,851
ზაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-	-	-	-	-
3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები	-	-	-	-	-	-

1,075,756	(1,276)	1,074,480	(1,564,399)	(647)	(1,565,047)
1,075,756	(1,276)	1,074,480	(1,564,399)	(647)	(1,565,047)
(0)	0	(0)	(0)	0	(0)

ხელმოწერა

ბიუჯეტირებისა და ანგარიშების განყოფილების უფროსი:

[Handwritten signature]

ადმინისტრაციული და საეკონომიკური სამსახურის ხელმძღვანელი:

[Handwritten signature]

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

[Handwritten signature]

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება

საანგარიშგებო პერიოდი

დასახელება	შენიშვნა1	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი ნაშეტი/დეფიციტი		რეზერვები	სულ წმინდა აქტივები/კაპი ტალი
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები		
საწყისი ნაშთი		-	68,029,874	(37,780)	-	67,992,094
სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	01A1	-	-	-	-	-
წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	01A1	-	77,379	71,953	-	149,332
კორექტირებელი ერთჯერადი გადაფასების შედეგად	-	-	-	-	-	-
კორექტირებელი კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	-	-	-	-	-	-
გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი		-	68,107,253	34,173	-	68,141,426
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება						
კაპიტალში შენატანები	-	-	-	-	-	-
კაპიტალის ამოღება	-	-	-	-	-	-
რეზერვების ზრდა/კლება	-	-	-	-	-	-
პერიოდის ნაშეტი/დეფიციტი	-	-	6,485,905	(5,540)	-	6,480,365
მესაკუთრებისათვის გასანაწილებელი თანხები	-	-	-	-	-	-
საბოლოო ნაშთი		-	74,593,158	28,633	-	74,621,791

წინა საანგარიშგებო პერიოდი

დასახელება	შენიშვნა1	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი ნაშეტი/დეფიციტი		რეზერვები	სულ წმინდა აქტივები/კაპი ტალი
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები		
საწყისი ნაშთი		-	56,812,095.78	(72,176.27)	-	56,739,919.51
სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	01A1	-	-	-	-	-
წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	01A1	-	592,390	-	-	592,390
კორექტირებელი ერთჯერადი გადაფასების შედეგად	-	-	-	-	-	-
კორექტირებელი კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	-	-	-	-	-	-
გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი		-	57,404,486	(72,176)	-	57,332,310
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება						
კაპიტალში შენატანები	-	-	-	-	-	-
კაპიტალის ამოღება	-	-	-	-	-	-
რეზერვების ზრდა/კლება	-	-	-	-	-	-
პერიოდის ნაშეტი/დეფიციტი	-	-	10,625,388	34,397	-	10,659,784
მესაკუთრებისათვის გასანაწილებელი თანხები	-	-	-	-	-	-
საბოლოო ნაშთი		-	68,029,874	(37,780)	-	67,992,094

1 მითითებულ შენიშვნაში აისახება წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა

ბიუჯეტირებისა და ანგარიშგების განყოფილების უფროსი:

ადმინისტრაციული და საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის
ხელმძღვანელი:

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

წ. გოგუაძე
ი. ზეგელიძე
პ. გოგუაძე

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

დასახელება	შენიშვნა1	დამტკიცებული ბიუჯეტი (საწყისი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო)	ბიუჯეტის შესრულება	შესრულება (%)
		1	2	3	(2/3)
ბიუჯეტის შემოსულობები					
გადასახადები	-	11,411,700	11,411,700	11,451,819	100
გრანტები	-	16,087,900	16,087,900	15,933,926	99
სხვა შემოსავლები	-	530,000	530,000	428,480	81
არაფინანსური აქტივების კლება	-	1,317,200	1,317,200	805,269	61
ფინანსური აქტივების კლება	-	1,800,900	1,800,900	-	-
ვალდებულებების ზრდა	-	-	-	-	#DIV/0!
სულ ბიუჯეტის შემოსულობები		31,147,700	31,147,700	28,619,493	92
ბიუჯეტის გადასახდელები					
შრომის ანაზღაურება	-	3,186,553	3,186,553	3,165,537	99
საქონელი და მომსახურება	-	3,086,290	3,086,290	2,722,417	88
პროცენტი	-	6,245	6,245	6,245	100
სუბსიდიები	-	8,713,764	8,713,764	8,597,456	99
გრანტები	-	15,000	15,000	390	3
სოციალური დახმარება	-	1,230,607	1,230,607	1,204,125	98
სხვა ხარჯები	-	5,305,906	5,305,906	3,527,026	66
არაფინანსური აქტივების ზრდა	-	9,545,234	9,545,234	8,262,533	87
ფინანსური აქტივების ზრდა	-	-	-	-	-
ვალდებულებების კლება	-	58,100	58,100	58,008	100
სულ ბიუჯეტის გადასახდელები		31,147,700	31,147,700	27,543,738	88
ბიუჯეტის ნაშთი	29			3,044,459	

1 მითითებულ შენიშვნაში აისახება ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა

ბიუჯეტირებისა და ანგარიშგების განყოფილების უფროსი:

6. გოჭ

ადმინისტრაციული და საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის ხელმძღვანელი:

მ. ზეზელი

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

საპარიტეტო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

N	დასახელება	ინფორმაცია
1	ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგები; ასევე სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩამონაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამოწვევი მიზეზები	
2	ძირითადი საპარიტეტო პოლიტიკების აღწერილობები	
3	საპარიტეტო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი საპარიტეტო პოლიტიკის რესტრუქტურული გამოცემების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები	
4	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რესტრუქტურული გადასწორების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები	
5	წინა პერიოდების არასრებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტულად, მიუხედავად პერიოდის ანგარიშგებამდე	
6	არსებითი არამკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ამ შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განმარტება	
7	ერთგვარადი გადაფასების შედეგად კაპიტალის კორექტირებების აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა რესტრუქტურულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად	
8	კაპიტალის სხვა კორექტირებების (ერთგვარადი გაერთიანების და ა.შ შედეგად) აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა რესტრუქტურულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად	
9	დაკავშირებული მართვების შესახებ შემდეგი ინფორმაცია: 1. დაკავშირებული მართვების ჩამონათვალი; 2. დაკავშირებული მართვა ურთიერთობების ბუნება; 3. ოპერაციების სახეები, რომელსაც ადგილი ჰქონდა; 4. ოპერაციების ელემენტები, რომლებიც საჭიროა ამ ოპერაციების დანიშნულების დაზუსტების მიზნით და საჭიროა იმისათვის, რომ ფინანსურმა ანგარიშგებამ უზრუნველყოს შესაბამისი და სარწმუნო ინფორმაცია გადაწყვეტილების მიღებისა და ანგარიშგების პროცესისათვის	
10	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელების შესახებ შემდეგი ინფორმაცია: უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელების (მოქმედი კანდიდატების) გათვალისწინებული თანამდებობის პირები და მათი ოჯახის ახლი წევრებზე გაცემული მთლიანი ანაზღაურება (უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელების ძირითადი კლასების, მათ შორის, თითოეული კლასის ადვანსის ცალკე მითითებით	
11	არსებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით შემდეგი ინფორმაცია: 1. გარკვეულ პირობებს დაკავშირებული ტრანზაქციები მიღებულ/გადაცემულ აქტივებთან; დაკავშირებით აღიარებული ვალდებულებების თანხა; 2. ტრანზაქციები მიღებული/გადაცემული აქტივების პირობებს დაკავშირებული შედეგითან სესხებთან დაკავშირებით აღიარებული ვალდებულებების თანხა; 3. აღიარებული აქტივების თანხა, რომლებიც ექვემდებარება შეზღუდვებს და ამ შეზღუდვების მიმართ; 4. ნაბატონი ვალდებულებების თანხა;	
12	ბიუჯეტის შესახებ შემდეგი ინფორმაცია: 1. დამტკიცებულ ბიუჯეტში გამოყენებული ბიუჯეტის შედგენის მეთოდი და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის საფუძვლები; 2. დამტკიცებული ბიუჯეტის პერიოდი; 3. დამტკიცებულ (დაზუსტებულ) ბიუჯეტსა და ფაქტური შესრულებას შორის არსებითი განსხვავებები; 4. დამტკიცებულ და დაზუსტებულ ბიუჯეტებს შორის არსებული განსხვავებების განმარტება	
13	პირობითი ვალდებულებების შესახებ შემდეგი ინფორმაცია: 1. პირობითი ვალდებულების მონარისის მოკლე აღწერა; 2. სხვათა 19-ის 44-ე-62-ე პუნქტების შესაბამისად შეფასებული მისი ფინანსური ეფექტი; 3. ეკონომიკური სარგებლის ამ მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლის მოცულობა და ვადასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობები	
14	პირობითი აქტივების შესახებ შემდეგი ინფორმაცია: 1. ანგარიშების თარიღისათვის არსებული პირობითი აქტივების მონარისის მოკლე აღწერა; 2. სხვათა 19-ის 44-ე-62-ე პუნქტებით დადგენილი პირობების შესაბამისად შეფასებული ფინანსური ეფექტი;	
15	ინფორმაცია ორგანიზაციის საქმიანობის ფინანსური რისკების შესახებ	
16	გამოუცხვრელ ნასესხებ თანხებზე და შეზღუდულ ფულად სახსრებსა და ექვივალენტებზე შემდეგი ინფორმაცია: 1. ინფორმაცია გამოუცხვრელ ნასესხებ თანხებზე, რომლებიც შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მომავალი საოპერაციო საქმიანობისათვის და კაპიტალთან დაკავშირებული ვალდებულებების დასაფარავად ამ საშუალებათა გამოყენების წესისმიერი შეზღუდვის მითითებით; 2. შეზღუდული ფულადი ნაშთების მოცულობა და მონარისი	

შენიშვნა N1 ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებუ ლი ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში			
ხაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის:	3,049,330	1,974,851	1,975,498
სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-
ავტონომიური რესპუბლიკების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-
მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	3,049,330	1,974,851	1,975,498
სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-
სარეზერვო ქვეანგარიში	-	-	-
ფულადი სახსრები სალაროში ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-
კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-
სულ ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	3,049,330	1,974,851	1,975,498
ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში			
ხაზინის სავალუტო ანგარიში	0	0	0
ფულადი სახსრები სალაროში უცხოურ ვალუტაში	0	0	0
კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში	0	0	0
სულ ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-
სულ ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები	3,049,330	1,974,851	1,975,498

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ ფულადი სახსრების და ეკვივალენტების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N2 მიმდინარე ინვესტიციები		010	020	030	040	050	სულ
მილიანი ღირებულება		ერთ წლამდე ვადით გაძეწული კრედიტები და სესხები	გრძელვადიანი კრედიტების და სესხების მიმდინარე ნაწილი	ფინანსური ოპერაციები გრძელვადიანი დებიტორული დავალდებულების გამდინარე ნაწილი	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიან ქაღალდები, გარდა პეიკებისა	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ინვესტიციები	
მილიანი ღირებულება 1							
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი		-	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადამწარმოებული საწყისი ნაშთი		-	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		-	-	-	-	-	-
დაგერიებული გაუფასურების ზარალი/საშუალო მოთხოვნების ამარიცხები		-	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი		-	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადამწარმოებული საწყისი ნაშთი		-	-	-	-	-	-
ზრდა		-	-	-	-	-	-
კლება		-	-	-	-	-	-
დაგერიებული გაუფასურების საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		-	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ღირებულება							
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი		-	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადამწარმოებული საწყისი საბოლოო ღირებულება		-	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		-	-	-	-	-	-

ხაზგარეშე პოლიტიკაში:

ა) მიმდინარე ინვესტიციები განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის და წინა საანგარიშგებო პერიოდის ანგარიშგების თარიღის მდგომარეობით

ბ)

18 მიმდინარე ინვესტიციების მილიანი ღირებულება დაგრივლი გაუფასურების ზარალის/საშუალო მოთხოვნების ამარიცხების კორექტირებაში

შენიშვნა N3 მიკლვადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები										
დასახელება	სახაზით ოპერაციებითა დაკავშირებული დებიტორული დავალიანებები	საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები	დებიტორული დავალიანებები საკმისო სქემში შენატანებით	დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით	მისაღები დღეიდენებები	საქონლისა და მოქმედებებს გაყიდვებიდან დებიტორული დავალიანებები	მოთხოვნები თანამშრომლების ა და ანგარიშვალდებ ული პირების მიმართ	მიკლვადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური პირების გამართ	სხვა მოთხოვნები	სულ
მთლიანი ღირებულება 1										
საანგარიშებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	1,526.00	-	-	-	1,526.00
საანგარიშებო პერიოდის გადამწერებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	1,526.00	-	-	-	1,526.00
საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	8,545.00	-	-	-	8,545.00
აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საქვო მოთხოვნების ანარიცხები										
საანგარიშებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საანგარიშებო პერიოდის გადამწერებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ზრდა	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
კლება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
აკუმულირებული გაუფასურების საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება										
საანგარიშებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	1,526.00	-	-	-	1,526.00
საანგარიშებო პერიოდის გადამწერებული საწყისი საბალანსო ღირებულ	-	-	-	-	-	1,526.00	-	-	-	1,526.00
საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	8,545.00	-	-	-	8,545.00

საფირიხიო პოლიტიკა იხილეთ
პ.1...

1. მიკლვადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებების მთლიანი ღირებულება აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის/საქვო მოთხოვნების ანარიცხებით კორექტირებამდე

შენიშვნა N4 მატერიალური მარაგები

დასახელება	წესდებული და მასალები	მცირესიან ი აქტივები	სხვა დანარჩენი მასალები და	დაუმთავრებელი წარმოება	გზა პროდუქცია	გასაყიდად ფლობილი მარაგები	სამხედრო მარაგები	სულ
ღირებულება1								
საანგარიშებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	911.46	48,087.73	-	-	-	-	48,999.19
საანგარიშებო პერიოდის გადამწერებული საწყისი ნაშთი	-	911.46	52,334.51	-	-	-	-	53,245.97
მიღება	-	132,331.20	567,058.01	-	-	-	-	699,389.21
გასვლა	-	97,040.81	572,104.10	-	-	-	-	669,144.91
საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	36,201.85	47,288.42	-	-	-	-	83,490.27
დაგრძელებული ღირებულების შეცვლა								
საანგარიშებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-
საანგარიშებო პერიოდის გადამწერებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-
ზრდა	-	-	-	-	-	-	-	-
კლება	-	-	-	-	-	-	-	-
საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება								
საანგარიშებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	911.46	48,087.73	-	-	-	-	48,999.19
საანგარიშებო პერიოდის გადამწერებული საწყისი საბალანსო ღირებულება	-	911.46	52,334.51	-	-	-	-	53,245.97
საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	36,201.85	47,288.42	-	-	-	-	83,490.27

საღირებულებო პოლიტიკები:

- ა) საანგარიშებო პერიოდის ბოლოს მდგომარეობით, მატერიალური მარაგების აღირება ხდება:
 თვითღირებულებასა და მიმდინარე ჩანაცვლების ღირებულების უმცირესი თანხით - უსასყიდლოდ ან ნომინალური ღირებულებით გასაწეილი მარაგების შემთხვევაში;
 ბ) უსასყიდლოდ ან ნომინალური ღირებულებით ჩანაცვლებით საჭიროების წარმოების პროცესში გამოყენებული მარაგების შემთხვევაში;
 გ) ერთგვაროვანი მატერიალური მარაგების თვითღირებულებით მატერიალური მარაგების შემდეგ იკუმშვის შემთხვევაში;
 დ) პირველი შემოსული პირველი გადის (FIFO) ფორმულით (მიუთითეთ შესაბამისი ჯგუფები);
 ე) არაერთგვაროვანი მატერიალური მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება ინდივიდუალური დანაწარმების იდენტიფიკაციის შეუძლებლობის შემთხვევაში.

შენიშვნა N5 სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები

დასახელება	მოქმედებებისათვის წინასწარ გადახდილი თანხები	არაფულად მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადამცემით	გარტყრული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოთხოვნები	არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით	არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით	სულ
მთლიანი ღირებულება 1						
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	240,196.14	-	-	-	-	240,196.14
საანგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	237,046.14	-	-	-	-	237,046.14
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	270,235.47	-	-	-	-	270,235.47
გუშუქდებული გაუფასურების ზარალი/საგვე მოთხოვნების ანარიტები						
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-
ზრდა	-	-	-	-	-	-
კლება	-	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება						
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	240,196.14	-	-	-	-	240,196.14
საანგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი საბალანსო ღირებულება	237,046.14	-	-	-	-	237,046.14
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	270,235.47	-	-	-	-	270,235.47

საღირებვო პოლიტიკები:

ა)...

1 სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივების მთლიანი ღირებულება დაგროვილი გაუფასურების ზარალის/საგვე მოთხოვნების ანარიტებით კორექტირებამდე

შენიშვნა N6 ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში

დასახელება	ინვესტიციები კონტროლირებულ ერთეულებში (სახელმწიფო კომერციულ საწარმოებში)	ინვესტიციები ერთობლივ საკმეინოებში	ინვესტიციები მეკავშირე ერთეულებში	ინვესტიციები გასხვისების მიზნით შეძენილ ერთეულებში	სულ
მთლიანი ღირებულება 1					
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
ზრდა (ფულადი)	-	-	-	-	-
ზრდა (არაფულადი)	-	-	-	-	-
შემცირება (ფულადი)	-	-	-	-	-
შემცირება (არაფულადი)	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის/საგჭვო მოთხოვნების ანარიცხები					
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
ზრდა	-	-	-	-	-
კლება	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება					
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი საბალანსო ღირებულება	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-

ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტების მთლიანი ღირებულება
აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის/საგჭვო მოთხოვნების ანარიცხებით
კორექტირებამდე

სააღრიცხვო პოლიტიკა:

ა) ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში ფასდება თვითღირებულებით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ინვესტიციები ხორციელდება კონტროლირებულ ერთეულებში, მეკავშირე ერთეულებში ან გასხვისების მიზნით შეძენილ ერთეულებში.

კონტროლირებული ერთეულები

ინვესტიციები კონტროლირებულ ერთეულებში

თითოეული კონტროლირებული ერთეულისთვის შემდეგი განმარტებითი შენიშვნები:

1. კონტროლირებული ერთეულის დასახელება;
2. კონტროლირებული ერთეულის საქმიანობა და იურიდიული ფორმა
3. საინვესტიციო ერთეულის მიერ ფლობილი საკუთრების უფლების პროპორცია
4. იმ კონტროლირებულ ერთეულებში ინვესტიციების შეფასების მეთოდები, რომლებიც არ არიან კონსოლიდირებულნი (კაპიტალ-მეთოდი)
5. შეუკმევადი ფინანსური ინფორმაცია კონტროლირებადი ერთეულის შესახებ (ან მითითება მთავრობის შესახებ გამოქვეყნებულ ანგარიშზე, სადაც აღნიშნული ინფორმაცია წარმოდგენილია)

დასახელება	კონტროლირებულ ერთეულებში 1	კონტროლირებულ ერთეულებში 2	კონტროლირებულ ერთეულებში 3	კონტროლირებულ ერთეულებში 4
მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები				
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
შემოსავლები				
საგადასახადო ხარჯები				
ნამეტ/დეფიციტი				

შენიშვნა N7 შეზღუდვების ბუნება და მოცულობა

შენიშვნა N7 შეზღუდვები შეზღუდვების ბუნების მიხედვით:

1. შეზღუდვები ფულადი სახსრების ან სხვა აქტივების მიღების/გადაცემის შესახებ გეოგრაფიულ ერთეულებში შემაჯავებელი ერთეულებიდან ერთეულებში
2. დივიდენდების და კაპიტალის სხვა განაწილების შეზღუდვები
3. სესხებისა და აქციების გაყიდვა და დაფარვა
4. აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომლებზეც ვრცელდება აღნიშნული შეზღუდვა.

ცვლილებები მფლობელობის წილებში

მფლობელობის წილების ცვლილებები კონტროლირებულ ერთეულებში:

- ა) რამაც გამოიწვია კონტროლის დაკარგვა
- ბ) რომელსაც არ მოჰყოლია კონტროლის დაკარგვა

დაკავშირებული რისკების ბუნება

1. ნებისმიერი მავალდებულებული შეთანხმების პირობები, რომელიც შეიძლება მოითხოვდეს კონტროლირებულ ერთეულისთვის ფინანსური მხარდაჭერის უზრუნველყოფას.
2. საანგარიშო პერიოდში გაწეული ფინანსური მხარდაჭერა და დახმარების გაწევის მიზნები
3. ნებისმიერი განზრახვა ფინანსური მხარდაჭერის ან ფინანსური მხარდაჭერის მოპოვებაში დახმარების გაწევის მიზნით.

ერთობლივ შეთანხმებებსა და შეკავშირე ერთეულებში წილები

თითოეული ერთობლივი შეთანხმებისა და შეკავშირე ერთეულისათვის შემდეგი განმარტებითი შენიშვნები

- 1. ერთობლივი შეთანხმების ან შეკავშირე ერთეულის დასახელება
- 2. ერთობლივი შეთანხმების ან შეკავშირე ერთეულის საქმიანობა და იურიდიული ფორმა
- 3. საკუთრების წილის ან მონაწილეობის წილის პროპორცია, რომელსაც ფლობს ერთეული
- 4. ერთობლივ საქმიანობაში ან შეკავშირე ერთეულში ინვესტიციის შეფასების საფუძველი (კაპიტალ-მეთოდი ან სამართლიანი ღირებულება)
- 5. შეუკავშირედი ფინანსური ინფორმაცია ერთობლივი შეთანხმების ან შეკავშირე ერთეულის შესახებ (ან მითითება გამოქვეყნებულ ანგარიშზე, სადაც აღნიშნული ინფორმაცია წარმოდგენილია)

დასახელება	მნიშვნელოვანი ერთობლივი საქმიანობა 1	მნიშვნელოვანი ერთობლივი საქმიანობა 2	მნიშვნელოვანი ერთობლივი საქმიანობა 3	შეკავშირე ერთეული 1	შეკავშირე ერთეული 2
მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები					
გრძელვადიანი აქტივები					
მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები					
გრძელვადიანი ვალდებულებები					
შემოსავლები					
საგადასახადო ხარჯები					
ნაშტები/დეფიციტი					

მნიშვნელოვანი შერღუდვების ბუნება და მოცულობა

მნიშვნელოვანი შერღუდვები მავალდებულებელ შეთანხმებებში:

- 1. შერღუდვები ფულადი სახსრების ან სხვა აქტივების მოღებისგადაცემის შესახებ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ერთეულში შემავალი ერთეულებიდან ერთეულებზე
- 2. დივიდენდების და კაპიტალის სხვა განაწილების შერღუდვები
- 3. სესხებისა და აუზსების გაცემა და დაფარვა

დაკავშირებული რისკების ბუნება

გამყარება

- 1. ანგარიშების თარიღისთვის მიღებული, მაგრამ არ აღიარებული ვალდებულებები,
- 2. პირობითი ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიქმნება ერთობლივ საქმიანობებში ან შეკავშირე ერთეულებში წილების მიხედვით, სხვა პირობითი ვალდებულებებისგან განსაკუთრებით.

გასხვების მიზნით შეგნებული მაკონტროლებელი წილი

კონტროლირებადი ერთეულებში წილები

გასხვისების მიზნით შეგნებული თითოეული მაკონტროლებელი წილის გამყარება:

- ა) კონტროლირებადი ერთეულის დასახელება;
- ბ) შეგნების დასაბუთება;
- გ) კონტროლის არსებობის დადგენისას გათვალისწინებული ფაქტორები.

თუ საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა კონტროლირებადი ერთეულებში წილების გასხვისება, გაამყარეთ თითოეული გასხვისებული მაკონტროლებელი წილისათვის:

- ა) ფაქტი, რომ ადგილი ჰქონდა მაკონტროლებელი წილის გასხვისებას;
- ბ) გასხვისების ეფექტი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

თუ საანგარიშო პერიოდში ადგილი ჰქონდა კონტროლირებადი ერთეულებში წილების გასხვისების განზრახვას, გაამყარეთ:

- ა) ფაქტი, რომ მოხდა ცვლილება მაკონტროლებელი წილის გასხვისების განზრახვაში (თუ ასეთი ადგილი ჰქონდა);
- ბ) კონტროლირებადი ერთეულების წილის გასხვისების განზრახვის ცვლილების ეფექტი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შენიშვნა N6-1 სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

დასახელება	გრძელვადიანი კრედიტები და სესხები	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები	სულ
მთლიანი ღირებულება 1				
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-
აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხები				
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-
ზრდა	-	-	-	-
კლება	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება				
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი საბალანსო ღირებულება	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) გრძელვადიანი კრედიტებისა და სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებადი ღირებულებით

1 სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების მთლიანი ღირებულება აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხებით კორექტირებამდე

შენიშვნა N8 საინვესტიციო ქონება

დასახელება	საცხოვრებელი დანიშნულების შენობები	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები	სხვა ნაგებობები	მიწა და მიწის გაუმჯობესება	სულ
ღირებულება 1.					
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
მიღება	-	-	-	-	-
გასვლა	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
საინვესტიციო ქონების დაგროვილი ცვეთა					
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
წლის ცვეთის ხარჯი (+)	-	-	-	-	-
მიღებული დაგროვილი ცვეთა	-	-	-	-	-
გასვლისას ანულირებული ცვეთა	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
საინვესტიციო ქონების დაგროვილი გაუფასურება					
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
წლის გაუფასურების ხარჯი (+)	-	-	-	-	-
მიღებული დაგროვილი გაუფასურება (+)	-	-	-	-	-
გასვლისას ანულირებული გაუფასურება (-)	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება					
წინა საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი საბალანსო	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-

სააღრიცხვო პერიოდი:

ა) ფინანსური ანგარიშგების საინვესტიციო ქონების შეყვანა იგივე ღირებულების მოდელის
ბ) საინვესტიციო ქონების ცვეთა წლიური მთლიანი გამოყენებით დაიწყებული
გ) ცვეთის დაიწყებისათვის სასაჩივლო მომსახურების მინიმალური ვადაში განმარტდება
დ) ქონების კლასიფიკაციის გარიგებისას, შესესწავრებული კონტრაქტები, რომლითაც დგინდება,
წარმოადგენს თუ არა ქონება საინვესტიციო ქონებას.
ე) ირფიონიდან იმ სივლინების ანგარიშგების შესახებ, რომლებზეც გამოქვეყნდა გაუფასურების
შინაილი ან ანგარიშგების ანგარიშგების შესახებ.

1 იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა

შენიშვნა N9 არამატერიალური აქტივები

შენიშვნა N9 არამატერიალური აქტივები															
დასახელება	კვლევა და განვითარება		კომპიუტერული პროგრამები/პალკაციები		მოწყვსისა ნაგებები		გასართობი, ლიტერატურული და მატერიალური ინვესტიციები		მცველსკულური საკუთრების სხვა აქტივები		სელმცველები, იჯარა და ლიცენზიები		სხვა არამატერიალური აქტივები		სულ
	ზიდა წარმოების	სხვა	ზიდა წარმოების	სხვა	ზიდა წარმოების	სხვა	ზიდა წარმოების	სხვა	ზიდა წარმოების	სხვა	ზიდა წარმოების	სხვა	ზიდა წარმოების	სხვა	
ლიზინგული															
საანგარიშები უკრთობის სწავლის ნაშთი	-	-	-	-	-	-	800.00	20,000.00	-	13,005.00	-	-	-	-	33,805.00
საანგარიშები უკრთობის გადასაწირულ სწავლის ნაშთი	-	-	-	-	-	-	800.00	20,000.00	-	13,500.00	-	-	-	-	34,300.00
მიღება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
გასვლა	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საანგარიშები უკრთობის სპილენძი	-	-	-	-	-	-	800.00	20,000.00	-	13,500.00	-	-	-	-	34,300.00
არამატერიალური აქტივების დავითილი ამორტიზაცია															
საანგარიშები უკრთობის სწავლის ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საანგარიშები უკრთობის გადასაწირულ სწავლის ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	495.00	-	-	-	-	495.00
წლის ამორტიზაციის ხარჯი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55.00	-	-	-	-	55.00
მიღებული დავითილი ამორტიზაცია	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
გასვლის ამორტიზებული ამორტიზაცია	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საანგარიშები უკრთობის სპილენძი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	550.00	-	-	-	-	550.00
არამატერიალური აქტივების დავითილი გაუქმება															
საანგარიშები უკრთობის სწავლის ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საანგარიშები უკრთობის გადასაწირულ სწავლის ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
წლის გაუქმების ხარჯი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
მიღებული დავითილი გაუქმება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
გასვლის ამორტიზებული გაუქმება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საანგარიშები უკრთობის სპილენძი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საბალანსი ლიზინგები															
საანგარიშები უკრთობის სწავლის ნაშთი	-	-	-	-	-	-	800.00	20,000.00	-	13,005.00	-	-	-	-	33,805.00
საანგარიშები უკრთობის გადასაწირულ სწავლის სპილენძი	-	-	-	-	-	-	800.00	20,000.00	-	13,005.00	-	-	-	-	33,805.00
ლიზინგის	-	-	-	-	-	-	800.00	20,000.00	-	12,950.00	-	-	-	-	33,750.00

«...необходимо, чтобы в процессе формирования и реализации стратегии были учтены интересы всех заинтересованных сторон, включая государство, общество, партнеров, поставщиков, потребителей, конкурентов, а также самих работников организации».

Հանձնարարություն կատարելու համար անհրաժեշտ է համապատասխան հարմարություններ և օգնություններ ապահովել:

დაბადდა	(1906 წლის 10 იანვარი)
გარდაიცვალა	1992 წლის 10 იანვარი

[illegible]

შუღავთაიანი მომსახურების გრძელვადიანი ვალდებულებების მამდიანარე ტალო		
დასახელება	ხელშეკრულების დასახელება N1	ხელშეკრულების დასახელება N2
სამაგრამეტი პერიოდის საწყისი ნაშთი		
სამაგრამეტი პერიოდის გადამარამეტილი საწყისი ნაშთი		
ზრდა		
მორთადი თამის გადახდა (+)		
დაფინანსების ხარეი (-)		
მომსახურების ხარეი (+)		
სამაგრამეტი პერიოდის საბოლოო ნა		

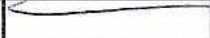
შენიშვნა N11 ფინანსური იჯარით აღებული აქტივები დავალდებულებები

დასახელება	შენიშვნა-ნაგებობები	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	სულ
ღირებულება 1			
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-
მიღება	-	-	-
გასვლა	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-
ფინანსური იჯარით აღებული აქტივების დაგროვილი ცვეთა			
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-
წლის ცვეთის ხარჯი (+)	-	-	-
მიღებული დაგროვილი ცვეთა	-	-	-
გასვლისას ანულირებული ცვეთა	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-
ფინანსური იჯარით აღებული აქტივების დაგროვილი გაუფასურება			
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-
წლის გაუფასურების ხარჯი (+)	-	-	-
მიღებული დაგროვილი გაუფასურება (+)	-	-	-
გასვლისას ანულირებული გაუფასურება (-)	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-
საბალანსო ღირებულება			
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი საბალანსო ღირებულება	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღრიცხება, როგორც ძირითადი აქტივები, არამატერიალური აქტივები ან საინვესტიციო ქონება სსბასს 17-ის, სსბასს 16-ის ან სსბასს 31-ის შესაბამისად

1 იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა

დასახელება	შოკლევადიანი ვალდებულებები ფინანსურ იჯარაზე	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსურ იჯარაზე
ღირებულება		
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი		
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი		
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		

შენიშვნა N12 სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები

დასახელება	ფასეულობები	დაუმთავრებელი მშენებლობა	აქტივები, რომელთა საკუთრება უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემად მისაღები/გაყიდვით	საოპერაციო თვით მისაღები შენობის არსებითი გაუმჯობესება	გასყიდვად გამოზრდილი გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	ზრდის პროცესში მყოფი ზოლოვანი აქტივები	დაუმთავრებელი არამატერიალური აქტივები	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები*	სულ
ღირებულება 1									
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	1,307	4,518,537	-	-	-	-	-	-	4,519,844
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	1,307	4,490,598	-	1,764	-	-	-	-	4,493,669
მიღება	-	1,308,765	-	-	523,300	-	-	-	1,832,065
გაძლეა	-	3,340,236	-	-	523,300	-	-	-	3,863,536
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	1,307	2,459,127	-	1,764	-	-	-	-	2,462,198
სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების დამატებითი იტემები									
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	27	-	-	-	-	27
წლის იმდით ხარჯი (+)	-	-	-	14	-	-	-	-	14
მიღებული დარღვეული იტემი	-	-	-	-	-	-	-	-	-
გაძლევის ანუ აღიარებული იტემი	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	41	-	-	-	-	41
სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების დამატებითი გაუფასურება									
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	-
წლის გაუფასურების ხარჯი (+)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
მიღებული დარღვეული გაუფასურება (+)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
გაძლევის ანუ აღიარებული გაუფასურება (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სამალანსო ღირებულება									
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	1,307	4,518,537	-	-	-	-	-	-	4,519,844
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	1,307	4,490,598	-	1,736	-	-	-	-	4,493,641
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	1,307	2,459,127	-	1,723	-	-	-	-	2,462,157

საინფორმაციო პერიოდის დასაწყისი

მოთხოვნა "სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები" სტოპს აღიარებული აქტივების ღირებულებას საბოლოო პერიოდის დასაწყისის დროისათვის. მიზეზი არის ის, რომ აღიარებული აქტივების ღირებულება განისაზღვრება მათი ბაზისური ღირებულებით, რომელიც არის მათი ბაზისური ღირებულება.

* კომპანია მატერიალური ინვესტიციები აქტივები, კერძოდ, მიწა, შენობები აქტივები, ინვესტიციები აქტივები, ინვესტიციები აქტივები, ინვესტიციები აქტივები.

1 იტემი სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების განმარტების მიხედვით.

შენიშვნა N13 ფინანსური ვალდებულებები

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით			
მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-
სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-	-
მოკლევადიანი ვალდებულებები კრედიტებით და სესხებით			
მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები კრედიტებით და სესხებით	58,008	58,008	29,008
გრძელვადიანი კრედიტების და სესხების ვალდებულებების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-
სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები კრედიტებით და სესხებით	58,008	58,008	29,008
სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფინანსური ვალდებულებები	58,008	58,008	29,008
გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით			
გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-
გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-
სულ გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-	-
გრძელვადიანი ვალდებულებები კრედიტებით და სესხებით			
გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები	29,008	29,008	-
გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები	-	-	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები კრედიტებით და სესხებით	29,008	29,008	-
სულ გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები	29,008	29,008	-

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N14 მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული გადასახდელები	6,794	6,794	5,517
გადასახდელი გადასახადები	-	104	-
თანამშრომლებთან დაკავშირებული გადასახდელები და სტაჟირებები	34,353	34,844	38,385
საქონლისა და მომსახურების მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	59,178	56,548	152,519
გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	1,115,545	1,115,545	648,560
სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	219,520	159,653	195,083
სულ მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები გარდა პროცენტისა	1,435,390	1,373,489	1,040,065

სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ავანსად მიღებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) შემოსავლები	646	646	646
მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულად ვალდებულებები არაფინანსური აქტივების მიღებით	-	-	-
ბარტერული ოპერაციების შედეგად გასაცემი აქტივებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	-	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაფულადი დაკავშირებით	-	-	-
სულ სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	646	646	646

ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ხაზინაში	840	840	840
ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ბანკში	-	-	-
დაბრუნების სარეზერვო ქვებგარიში	-	-	-
სულ ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	840	840	840

საადრინდელი პოლიტიკები:

მიუთითეთ "მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა", "სხვა მოკლევადიანი
ვალდებულებები", "ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით" მუხლებს აღრიცხვისათვის
გამოყენებული საადრინდელი პოლიტიკები

შენიშვნა N15 ანარიცხები

დასახელება	ანარიცხი 11	ანარიცხი 21	სულ
მოკლევადიანი ანარიცხები			
საწყისი ნაშთი	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-
ანარიცხების ზრდა (+)	-	-	-
ანარიცხების კლება (-)	-	-	-
წინა ანარიცხების უკუგატარება	-	-	-
საბოლოო ნაშთი			-
გრძელვადიანი ანარიცხები			
საწყისი ნაშთი	-	-	
საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-
ანარიცხების ზრდა (+)	-	-	-
დისკონტირების და დისკონტის განაკვეთის ცვლილების ეფექტი (+/-)	-	-	-
ანარიცხების კლება (-)	-	-	-
წინა ანარიცხების უკუგატარება	-	-	-
საბოლოო ნაშთი			-

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) თითოეული ანარიცხის კლასისათვის განმარტეთ ანარიცხის

1 მიუთითეთ ანარიცხის დასახელება, მაგ. სამართალწარმოების ხარჯების

შენიშვნა N16 გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
საქონლისა და მომსახურების მიწოდებასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანება	-	-	-
არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	-	-	-
სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები	-	-	-
სულ გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები	-	-	-

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ "გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების
და არაფულადი ვალდებულებების" მუხლის აღრიცხვისათვის
გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N17 საგადასახადო შემოსავლები¹

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
საშემოსავლო გადასახადი	-	-	-
მოგების გადასახადი	-	-	-
ქონების გადასახადი	887,409	793,548	793,548
დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღ)	10,564,410	9,219,865	9,219,865
აქციზი	-	-	-
საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-	-
სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-	-
სულ	11,451,819	10,013,412	10,013,412

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ "საგადასახადო შემოსავლების" მუხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

1 ივსება შესაბამისი ერთეულების მიერ, საკასო მეთოდის შესაბამისად

შენიშვნა: N18 შემოსავლები გრანტებიდან

დასახელება	საწარმოები პერიოდის ბრუნვა						წინა საწარმოები პერიოდის ბრუნვა			
	საბუჯეტო სახსრები			არასაბუჯეტო სახსრები			გადაანგარიშებული ბრუნვა		სულ	
	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	სულ
ფულადი ფორმით										
უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული	-	477,130	477,130	-	-	-	14,292	544,835	559,126	559,126
საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სახელმწიფო ერთეულებსაგან მიღებული	5,320,888	10,135,908	15,456,796	10,460	-	10,460	1,917,552	11,140,576	13,058,128	13,058,128
სულ ფულადი ფორმით მიღებული გრანტები	5,320,888	10,613,038	15,933,926	10,460	-	10,460	1,931,843	11,685,411	13,617,254	13,617,254
ნასაქონლო ფორმით										
უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სახელმწიფო ერთეულებსაგან მიღებული	116,534	437,115	553,648.88	-	-	-	137,221	2,653,325	2,790,546	2,790,546
სულ სასაქონლო ფორმით მიღებული გრანტები	116,533.58	437,115.30	553,648.88	-	-	-	137,221	2,653,325	2,790,546	2,790,546
სულ შემოსავლები გრანტებიდან	5,437,421	11,050,153	16,487,575	10,460	-	10,460	2,069,064	14,338,736	16,407,800	16,407,800

სააღრიცხვო პერიოდი: 2018 წლის 1-9 თვე
მუხითიდან: "შემოსავლები გრანტებიდან" მუხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N19 ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები
ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები

დასახელება	საწვარიშები პერიოდის ბრუნვა						წინა საწვარიშები პერიოდის ბრუნვა			
	სამიწეუჯერი სახსრები			არასამიწეუჯერი სახსრები			მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	წინა საწვარიშები პერიოდის ბრუნვა
	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ				
სხვა არაკლასიფიცირებული იმპერიები	43 926	523 300	567 226	37 653	-	37 653	138 926	309 400	448 326	448 326
სხვა პაციფიკი იმპერიები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სულ ტრანსფერები და არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	43 926	523 300	567 226	37 653	-	37 653	138 926	309 400	448 326	448 326

შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით

დასახელება	საწვარიშები პერიოდის ბრუნვა						წინა საწვარიშები პერიოდის ბრუნვა			
	სამიწეუჯერი სახსრები			არასამიწეუჯერი სახსრები			მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	წინა საწვარიშები პერიოდის ბრუნვა
	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ				
ზამთრის მიერ შემოსავლების აკრეფი ერთეულებიდან მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სამიწეუჯერი ირგანო-ზამთრის მიერ მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სახელმწიფო ერთეულებიდან მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სულ შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

სააღრიცხვო პერიოდის ბრუნვა: "შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით" მოხსენიებული არაკლასიფიცირებული შემოსავლები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები

შენიშვნა N20 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან

დასახელება	საწარმოებო პერიოდის ბრუნვა		წინა საწარმოებო პერიოდის გადაგარიშებული ბრუნვა	წინა საწარმოებო პერიოდის ბრუნვა
	საბუღალტრო სახსრები	არასაბუღალტრო სახსრები		
შემოსავლები საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან				
საქონლის გაყიდვებიდან შემოსავლები	-	-	-	-
მომსახურების გაწევიდან შემოსავლები	77,071	72,211	149,282	199,947
სულ შემოსავლები საქონლის და მომსახურების გაყიდვიდან	77,071	72,211	149,282	199,947
შემოსავლები საკუთრებიდან				
საპროცენტო შემოსავლები	24,342	-	24,342	223,179
დოვიდენდებიდან შემოსავლები	-	-	-	-
როიალტიდან შემოსავლები	-	-	-	-
რენტისგან შემოსავლები	216,992	-	216,992	170,601
სულ შემოსავლები საკუთრებიდან	241,334	-	241,334	393,780
გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი				
ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	805,269	-	805,269	3,755,883
საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
სულ გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	805,269	-	805,269	3,755,883
სულ შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან	1,123,674	72,211	1,195,884	4,349,609

სააღმართო პოლიტიკები:

მოკლევადიანი "შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან" მოხსნის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღმართო პოლიტიკები

შენიშვნა N21 გაუფასურების ხარჯები და გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები

შენიშვნა N21 გაუფასურების ხარჯები და გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები	დასახელება	საანგარიშებო პერიოდის ზრუნვა			წინა საანგარიშებო პერიოდის გადაანგარიშებული ზრუნვა	წინა საანგარიშებო პერიოდის ზრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები		სულ		
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები						
	საექვშო მოთხოვნების ანარიტების შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
	მზრთიადი აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
	საინვესტიციო ქონების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
	შეღაცათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
	ფინანსური აქტივების ცარიდა დებიტორული დავალიანებების) გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
	სულ გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები					
გაუფასურების ხარჯები						
	საექვშო/უიშედი მოთხოვნების ხარჯები	-	-	-	-	-
	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები	-	-	-	-	-
	მზრთიადი აქტივების გაუფასურების ხარჯები	19,412	-	19,412	11,847	11,847
	საინვესტიციო ქონების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-	-
	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-	-
	შეღაცათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-	-
	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-	-
	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-	-
	ფინანსური აქტივების ცარიდა დებიტორული დავალიანებების) გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-	-
	სულ გაუფასურების ხარჯები	19,412	-	19,412	11,847	11,847

საანგარიშებო პერიოდის დასაწყისში: მოყოლილ გაუფასურების აღრიცხვისათვის გამოყენებული საღირებულო პოლიტიკები

შენიშვნა: N122 სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები

დასახელება	საანგარიშგები პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადაგარიშგებული ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
სხვადასხვა შემოსავლები					
უცხოური ვალუტის გაცდობის კურსის ცვალებით ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	-	-
კაპიტალ-შეთიოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგება	-	-	-	-	-
სულ სხვადასხვა შემოსავლები	-	-	-	-	-
სხვადასხვა ხარჯები					
უცხოური ვალუტის გაცდობის კურსის ცვალებით ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-	-
კაპიტალ-შეთიოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-	-
სულ სხვადასხვა ხარჯები	-	-	-	-	-

სააღრიცხვო პილიტიკები:
მოუთხოვეთ სხვადასხვა შემოსავლების და ხარჯების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პილიტიკები

შენიშვნა N23 შრომის ანაზღაურების ხარჯები

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
თანამდებობრივი სარგო	8,586,601	17,138	8,603,739	7,110,758	7,110,758
წოდებრივი სარგო	-	-	-	-	-
ჯილდო/პრემია	380,073	-	380,073	-	-
დანამატი	124,339	-	124,339	-	-
პონორარი	-	-	-	-	-
კომპენსაცია	-	-	-	-	-
სულ შრომის ანაზღაურების ხარჯი	9,091,013	17,138	9,108,151	7,110,758	7,110,758

სააღრიცხვო პოლიტიკები:
 მიუთითეთ "შრომის ანაზღაურების ხარჯები"-ს მუხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N24 საქონელი და მომსახურების ხარჯი

დასახელება	საანგარიშებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშებო პერიოდის გადაანგარიშებულ ი ბრუნვა	წინა საანგარიშებო პერიოდის პერიოდის ბრუნვა
	სამიუჯრეტო სახსრები	არასამიუჯრეტო სახსრები	სულ		
შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა ანაზღაურება	852,434	1,916	854,350	579,942	579,942
მედიკამენტების ხარჯები	20,573	-	20,573	23,325	23,325
ოფისის ხარჯები	250,989	8,156	259,145	362,900	362,900
წარმომადგენლობით ხარჯები	75,056	1,266	76,322	96,887	96,887
კვებისა და სამედიცინო ხარჯები	337,584	-	337,584	-	-
რბილი ინვენტარისა და უნიფორმის შეძენის და პირად ჰიგიენასთან დაკავშირებული ხარჯები	-	495	495	-	-
ტრანსპორტის და ტექნიკის ექსპლუატაციისა და მოვლა-შენახვის ხარჯები	1,265,482	17,586	1,283,068	948,285	948,285
სამხედრო ტექნიკისა და ტყვია-წამლის შეძენის ხარჯები	-	-	-	-	-
სხვა დანარჩენ საქონელსა და მომსახურების ხარჯები	1,668,148	57,444	1,725,592	1,398,960	1,398,960
სულ საქონელი და მომსახურების ხარჯი	4,470,265	86,863	4,557,128	3,410,300	3,410,300

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ "საქონელი და მომსახურების ხარჯის"-ს მუხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა: N25 გრანტის ხარჯი

დასახელება	ხაზგარიტვები პერიოდის ბრუნვა						წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული ბრუნვა					
	სამიუბუტო სახსრები			არასამიუბუტო სახსრები			მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ
	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ						
გულადი ფორმით												
უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული	390	-	390	-	-	-	1,765	-	1,765	1,765	-	1,765
სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-	11,924	-	11,924	11,924	-	11,924
სულ ფულადი ფორმით მიღებული გრანტები	390	-	390	-	-	-	13,689	-	13,689	13,689	-	13,689
ნასაქონლო ფორმით												
უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული	44,727	276,612	321,339	-	-	-	150,829	108,830	259,659	150,829	108,830	259,659
სულ სასაქონლო ფორმით მიღებული გრანტები	44,727	276,612	321,339	-	-	-	150,829	108,830	259,659	150,829	108,830	259,659
სულ ხარჯები გრანტებიდან	45,117	276,612	321,729	-	-	-	164,518	108,830	273,349	164,518	108,830	273,349

საპროექტო ბიუჯეტები:

მიუთითეთ "გრანტის ხარჯის" კ. მუხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა: N26 სუბსიდიის ხარჯი

დასახელება	საწვარიშვები პერიოდის ბრუნვა			წინა საწვარიშვები პერიოდის გადაწვარიშვებული ბრუნვა	წინა საწვარიშვები პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
სუბსიდიები საჯარო კორპორაციებს					
არაფინანსურ საჯარო კორპორაციებს	606,128	-	606,128	362,772	362,772
ფინანსურ საჯარო კორპორაციებს	-	-	-	-	-
სულ სუბსიდიები საჯარო კორპორაციებს	606,128	-	606,128	362,772	362,772
სუბსიდიები კერძო საწარმოებს					
არაფინანსურ კერძო საწარმოებს	332,105	-	332,105	284,000	284,000
ფინანსურ კერძო საწარმოებს	-	-	-	-	-
სულ სუბსიდიები კერძო საწარმოებს	332,105	-	332,105	284,000	284,000
სუბსიდიები სხვა სუბიექტებს	44,462	11,804	56,266	1,345,139	1,345,139
სულ სუბსიდიის ხარჯი	982,695	11,804	994,499	1,991,911	1,991,911

სხვა ხარჯები, გარდა პროცენტისა

დასახელება	საწვარიშვები პერიოდის ბრუნვა			წინა საწვარიშვები პერიოდის გადაწვარიშვებული ბრუნვა	წინა საწვარიშვები პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
რენტის ხარჯი	-	-	-	-	-
ქონებისა და ავტორიზებული ხარჯები, გარდა პროცენტისა	-	-	-	-	-
გერელვადიანი ხტრების გაყიდვისა და აკუმულირებული ხარჯები	523,300	-	523,300	309,400	309,400
ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები	3,519,330	-	3,519,330	3,356,837	3,356,837
სულ სხვა ხარჯები, გარდა პროცენტისა	4,042,630	-	4,042,630	3,666,237	3,666,237

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები

დასახელება	საწვარიშვები პერიოდის ბრუნვა			წინა საწვარიშვები პერიოდის გადაწვარიშვებული ბრუნვა	წინა საწვარიშვები პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
შესესვლების აგრევი ერთეულების მიერ ხაზინისთვის გაწეული ტრანსფერების ხარჯი	-	-	-	-	-
ხაზინიდან საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის გაწეული ტრანსფერების ხარჯი	-	-	-	-	-
სულ შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	-	-	-	-	-

სააღმშენებლო პოლიტიკაში:
მიუთითეთ "სუბსიდიის", "სხვა ხარჯები, გარდა პროცენტისა" და "შიდა ტრანსფერის" ხარჯების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N27 სოციალური დახმარების ხარჯები

დასახელება	საანგარიშებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშებო პერიოდის გადაანგარიშებული ბრუნვა	წინა საანგარიშებო პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
სახელმწიფოს ხარჯი საპენსიო სქემაში შენატანით	-	-	-	-	-
დამქირავებლის მიერ გაწეულ სოციალური დახმარების ხარჯები	85,941	-	85,941	-	-
სხვა სოციალურ დახმარებებით ხარჯები	1,150,654	-	1,150,654	1,339,310	1,339,310
სოციალური დაზღვევის ხარჯები	-	-	-	-	-
სულ სოციალური დახმარების ხარჯები	1,236,595	-	1,236,595	1,339,310	1,339,310

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ "სოციალური დახმარების ხარჯების" აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N28 საპროგნოზო ხარჯი

დასახელება	საანგარიშებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშებო პერიოდის გადაანგარიშებული ბრუნვა	წინა საანგარიშებო პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
საპროგნოზო გადასახდელები არარეზიდენტებზე	-	-	-	-	-
საპროგნოზო გადასახდელები რეზიდენტებზე, გარდა სახელმწიფო ერთეულებისა	6,245	-	6,245	-	-
საპროგნოზო გადასახდელები სახელმწიფო ერთეულებზე	-	-	-	11,401	11,401
სულ საპროგნოზო ხარჯი	6,245	-	6,245	11,401	11,401

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ "საპროგნოზო ხარჯის" მუხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N29 ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შექცევა (შედარება) 1

ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში		ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება			ბიუჯეტის ნაშთისა და წმინდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ზრდის (შემცირების) შექცევა(შედარება)
დასახელება	ბიუჯეტის შესრულება	ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	
ბიუჯეტის შემოსულობები					
ბიუჯეტის შემოსავლები	27,814,225	27,934,279			
გადასახადები	11,451,819	11,451,819			
გრანტები	15,933,926	15,944,386			
სხვა შემოსავლები	428,480	538,075			
არაფინანსური აქტივების შემცირება	805,269		805,269		
ფინანსური აქტივების შემცირება	-		-		
ვალდებულებების ზრდა	-			-	
სულ ბიუჯეტის შემოსულობები	28,619,493				
ბიუჯეტის გადასახდელები					
შრომის ანაზღაურება	3,165,537	3,182,675			
საქონელი და მომსახურება	2,722,417	2,824,780			
პროცენტი	6,245	6,245			
სუბსიდიები	8,597,456	8,597,846			
გრანტები	390				
სოციალური დახმარება	1,204,125	1,204,125			
სხვა ხარჯები	3,527,026	3,527,026			
არაფინანსური აქტივების ზრდა	8,262,533		8,264,363		
ფინანსური აქტივების ზრდა	-		-		
ვალდებულებების (ვალის) შემცირება	58,008			58,008	
სულ ბიუჯეტის გადასახდელები	27,543,738				
ბიუჯეტის ნაშთი ²	3,044,459				3,049,330
ფულადი სახსრების ეკვივალენტები					
ბიუჯეტისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების მთლიანი ნაშთი					3,049,330
წმინდა ფულადი სახსრები საქმიანობის მიხედვით		8,591,582	(7,459,095)	(58,008)	
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)				1,074,480	3,049,330

1 იკისრება მხოლოდ იმ ერთეულების მიერ,

2 ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშში ბიუჯეტის

3 აღნიშნული კოლოცა ფინანსური აქტივების

ბიუჯეტის ფაქტობრივი საოპერაციო ნაშთისა და

ბიუჯეტის საერთო (მთლიანი) ნაშთი

არაფინანსური აქტივების ზრდა/(შემცირება)

ბიუჯეტის საოპერაციო ნაშთი

განსხვავებები საფუძვლების (მეთოდების) მიხედვით

განსხვავებები დროითი პერიოდის მიხედვით

განსხვავებები ერთეულების მიხედვით

განსხვავებები კლასიფიკაციის მიხედვით

ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან

დასახელება	საოპერაციო საქმიანობა	საინვესტიციო საქმიანობა	ფინანსური საქმიანობა
ფაქტობრივი თანხა შესადარის საფუძველზე ბიუჯეტისა და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიხედვით			
განსხვავებები საფუძვლების (მეთოდების) მიხედვით			
განსხვავებები დროითი პერიოდის მიხედვით			
განსხვავებები ერთეულების მიხედვით			
განსხვავებები კლასიფიკაციის მიხედვით			
ფაქტობრივი თანხა ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში			

შენიშვნა N30 სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები 1

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ ადმინისტრირებადი კატეგორიების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

სტრუქტურული სკოდი	აქტივები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	ფულადი სახსრები ხაზინაში	6,098,661	3,949,702
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
030	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
040	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ების და აკიპ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	3,049,330	1,974,851
050	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სსიპ-ების და აკიპ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	3,049,330	1,974,851
060	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
070	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-
080	ფულადი სახსრების ექვევალენტები	-	-
090	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
100	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
110	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ების და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში	-	-
120	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და აკიპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში	-	-
130	მიმდინარე ინვესტიციები	-	-
140	მოკლევადიანი სესხები	-	-
150	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-
160	ფინანსური იჯარისგან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-
180	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-
190	სხვა მოკლევადიანი აქტივები	8,545	1,526
200	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-
210	გრძელვადიანი სესხები	-	-
220	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	-	-
230	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-
240	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	69,282,569	62,299,057
250	ძირითადი აქტივები	69,248,819	62,265,252
260	საინვესტიციო ქონება	-	-
270	არამატერიალური აქტივები	33,750	33,805
280	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	-	-
290	ფინანსური იჯარის ფარგლებში მიღებული აქტივები	-	-
300	სხვა არაფინანსური აქტივები	-	-
310	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი აქტივები	75,381,229	66,248,759

სტრუქტურული სკოდი	ვალდებულებები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	29,008.00	58,008.00
020	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	0	0
030	მოკლევადიანი (მიმდინარე) სესხები	0	0
040	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	0	0
050	გრძელვადიანი ფინანსური იჯარაზე გადასახდელების მიმდინარე ნაწილი	0	0
060	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულების გრძელვადიანი ვალდებულების მიმდინარე ნაწილი	0	0
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	0	0
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ანარიცხები	0	0
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	0	0
100	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	0	0
110	გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	29,008.00
120	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	0	0
130	გრძელვადიანი სესხები	0	0

140	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური იჯარით	0	0
150	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებით გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	0
160	გრძელვადიანი ანარიცხები	0	0
170	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები	0	0
180	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი მთლიანი ვალდებულებები	29,008.00	87,016.00

სტრუქტურული კოდი	შემოსავლები	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	საგადასახადო შემოსავლები	11,451,819	10,013,412
020	შემოსავლები გრანტებით	16,498,035	16,407,800
030	სხვა შემოსავლები	-	-
040	საპროცენტო შემოსავლები	24,342	223,179
050	დივიდენდებიდან შემოსავლები	-	223,179
060	რენტებიდან შემოსავლები	216,992	170,601
070	საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები	149,282	199,947
080	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავლები	805,269	3,755,883
090	შემოსავლები იჯარით, სანქციებით და საურავებით	66,149	42,018
100	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არაა კლასიფიცირებული	604,879	448,326
110	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	-	-
120	სხვა საოპერაციო შემოსავლები	241,334	393,780
130	კურსთაშორის სხვაობით და ფლობით მიღებული სხვა მოგება	-	-
140	სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან მიღებული მოგება	-	-
150	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი შემოსავლები	30,058,100	31,878,124

სტრუქტურული კოდი	ხარჯები	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	შრომის ანაზღაურების ხარჯები	9,108,151	7,110,758
020	საქონლისა და მომსახურების ხარჯები	4,557,128	3,410,300
030	გრანტების და ხელსიდიების ხარჯები	1,316,229	2,265,259
040	ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	3,050,011	2,786,269
050	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	-	-
060	სოციალური დახმარების/უზრუნველყოფის ხარჯები	1,236,595	1,339,310
070	სხვა ხარჯები	-	-
080	საპროცენტო ხარჯები	6,245	11,401
090	რენტის ხარჯები	-	-
100	ხარჯები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	3,519,330	3,356,837
110	ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროცენტისა	-	-
120	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები	523,300	309,400
130	სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	-
140	კურსთაშორის სხვაობით და ფლობით წარმოქმნილი სხვა ზარალი	-	-
150	სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან წარმოქმნილი ზარალი	19,412	11,847
160	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი ხარჯები	23,336,401	20,601,381

1 აისახება სახელმწიფოს სახელით ფლობილი აქტივები, აღებული ვალდებულებები, მიღებული შემოსავლები და გაწეული ხარჯები

**ტყიბულის მუნიციპალიტეტის 2025 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები**

შენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამოწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ინსტრუქციების საფუძველზე :

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის #24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის“, შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის N 17 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ და
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის #99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე „
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბერი №424 ბრძანებით დამტკიცებული "სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდების განხორციელების წესის შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის №364 ბრძანების „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

ფინანსური ანგარიშგება შეესაბამება ორგანიზაციის ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოების და ფინანსური ანგარიშგების შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკას, რომლის საფუძველად გამოყენებულია შემდეგი სამოქმედოდ შემოღებული საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები (სსბასს). საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, სსბასს-ის მოთხოვნები და დაშვებები ორგანიზაციის საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო საქმიანობის და პროგრამული ბიუჯეტის სპეციფიკის, არსებობის და „ხარჯ-სარგებლიანობის“ პრინციპების, საკადრო და ფინანსური რესურსების, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის, ორგანიზაციის სტრუქტურული მოწყობის და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, სრულად არ არის გამოყენებული.

ფინანსური ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლების მიხედვით ანგარიშგება უმთავრესად შეესაბამება სსბასს -ის მოთხოვნებს. შენიშვნებში სსბასს -დან გადახრის საფუძველები განმარტებულია და გადახრების აუცილებლობა დასაბუთებულია.

სააღრიცხვო პოლიტიკა უცვლელად გამოიყენება ერთი საანგარიშო წლიდან მეორეზე, გარდა ახალი სტანდარტების დანერგვით გამოწვეული ცვლილებებისა. საანგარიშგებო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკაში ცვლილებების შეტანა არ მომხდარა. იგეგმება მიმდინარე წელს სააღრიცხვო განახლებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიღება, რომელიც განხორციელდება ცვლილებების შეტანის თაობაზე სსბასს 3-ის შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს; არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები და არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გაგლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის მიერ ანგარიშგების შეფასებებზე.

2. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

სსპასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთი ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს მუნიციპალიტეტის ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მინდობილი რესურსების მიმართ. ეს ინფორმაცია:

- ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;
- ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა მუნიციპალიტეტმა თავისი საქმიანობები და როგორ შეასრულა ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოთხოვნები;
- გ) ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და
- დ) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია მიღწეული შედეგების მიხედვით შეფასდეს საბიუჯეტო ხარჯების ეფექტიანობა და მიზნობრიობის დაცვა:
 - კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;
 - მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელმწიფო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

ბუღალტრული აღრიცხვა წარმოებს დარიცხვის მეთოდით. გამოყენებულია მოქმედი კანონმდებლობით დაშვებული გამონაკლისები. სამუშაო ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურა ითვალისწინებს: საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს; მმართველობითი აღრიცხვის და შესაბამისი ანალიზური აღრიცხვის წესებს და პირობებს; სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს.

მუნიციპალიტეტის ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება კანონმდებლობის მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტით მოთხოვნილი შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის ასახული. არსებითობა შეფასებულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხობრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელიც უმთავრესად პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ინდიკატორების, საბიუჯეტო კანონმდებლობის და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის საფუძველზე განისაზღვრება. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს.

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და სახელმწიფო ხაზინაში წარდგენის ვალდებულება, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის გათვალისწინებით, აკისრია მუნიციპალიტეტს. უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე: - მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრული ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, არაარსებითი გამონაკლისების გარდა, უმთავრესად დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლები. ანალიტიკური ბუღალტრული აღრიცხვის მონაცემები შესაბამისობაშია სინთეზურ ბუღალტრულ ანგარიშგებებთან და ნაშთებთან; უზრუნველყოფილია შემდეგი მოთხოვნების დაცვა: შინაარსის ფორმაზე უპირატესობა - ეკონომიკური მოვლენების აღრიცხვაში ასახვა, რომელიც ეფუძნება არა იმდენად მათ სამართლებრივ ფორმას, არამედ მოვლენის ეკონომიკურ შინაარსს.

სსპასს-ის მიხედვით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ხაზინის ელექტრონული საინფორმაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და სრული კონსოლიდაციისთვის შიდა ოპერაციებზე საჭირო ინფორმაციას მუნიციპალიტეტი ვერ იღებს. საანგარიშგებო პერიოდში მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ა(ა)იპ-ებისთვის სუბსიდიის მუხლით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში გაწეული საკასო ხარჯები ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით არ არის აღრიცხული, ვინაიდან სუბსიდია ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლებად არ არის დეტალიზებული (სუბსიდიის ხარჯების ქვეტიპებს დეტალური ყველა მუხლის მიხედვით ხაზინის სისტემა არ ითვალისწინებს და საკასო ხარჯების გაწევა და აღრიცხვა ქვეტიპებად არ ხდება).

მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტსა (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ეკონომიკური მოვლენები დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

- ა) აქტივები;
- ბ) ვალდებულებები;
- გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;
- დ) შემოსავლები;
- ე) ხარჯები;
- ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;
- ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადახურულია წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოიყენება ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების შესახებ დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია, ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნების დაცვით.

საბიუჯეტო თანხების გადახარჯვა არ მომხდარა. ხარჯები არ გაწეულა ასიგნების გარეშე, გარდა კანონდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. კანონდებლობით განსაზღვრული და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით დაშვებული გამონაკლისები, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით როგორც აღრიცხვის მეთოდით ხარჯების აღრიცხვის, ასევე ბიუჯეტის საკასო შესრულების დროს, გამოყენებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური და უწყვეტი მომსახურების ხარჯებთან მიმართებაში.

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- ა. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;
- ბ. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;
- გ. ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას;
- დ. წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;
- ე. ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,
- ვ. განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში დაცულია შესადარისობის პრინციპი - ასახულია გასული პერიოდის შესადარისი ინფორმაცია. ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების წარდგენის ფორმის ან კლასიფიკაციის ცვლილების შესაბამისად, მოხდა რეკლასიფიცირება.

გამონაკლისის სახით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით - ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით ამუშავებამდე.

აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა დაუშვებელია და საანგარიშო პერიოდში გამონაკლის შემთხვევას ადგილი არ ქონია.

საჯარო სექტორის სრული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტრუქციით

დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები და დანართი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთით. დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, მუნიციპალიტეტის საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნა #1-ში.

სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები. საცნობარო ანგარიშებზე ასახული ინფორმაციები გამჟღავნებულია.

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რაც უფრო საიმედო ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით, ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამომუშავების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია სსბასს 2 - ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ, მიხედვით და ფულადი სახსრებს აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძველად გამოყენებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ძირითადი პრინციპის მოთხოვნები: -- „დამოუკიდებლობა - საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და საბაზინო ანგარიშებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც არ არის ბიუჯეტში მიმართული.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

- საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;
- სსბასს 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცალკევებით არის წარმოდგენილი.

წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთი კორექტირების მიზეზი ხდება წინა საანგარიშგებო პერიოდში არასრული აღრიცხვის მეთოდით აღრიცხვის წარმოება, არსებითი შეცდომების გამოვლენა; სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება, აქტივების ერთჯერადი გადაფასება და სხვ. რაც ასახულია კაპიტალის მოძრაობის ანგარიშგებაში. კორექტირების მაჩვენებელი არსებითია შინაარსობრივად /მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას შესაძარ ინფორმაციაზე.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამისი კანონმდებლობა,

რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმიანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსბასს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის (მაკონტროლებელი ერთეულის) ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და საბაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

შენიშვნა N2 -თან - ფულადი სახსრები და ექვივალენტები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, ფულად სახსრებად ასახულია ბაზინის ერთიან ანგარიშთა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები, რომელიც დადასტურებულია საბაზინო და საბანკო ამონაწერებით. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებასი, სსბასსს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხოვნების შესაბამისად, ელიმინირებულია და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ექვივალენტები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსბასს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ექვივალენტებად არ აღირიცხება.

მუნიციპალიტეტის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად საბაზინო კოდეზე გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიმართვის დროს აღირიცხება როგორც ბიუჯეტის შემოსავალი -- „წინა წლებში ბიუჯეტების გამოუყენებელი სახსრების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები“.

შენიშვნა N3-თან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები- დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივისგან სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. მოკლევადიანი დავალიანებები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საექვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ სსბას 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად წულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საექვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით.

თუ მუნიციპალიტეტმა მიიღეს თანხებს უკვე გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ როდესაც :

- მიღებულია დავალიანებასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის /მომსახურების პოტენციალის მიღება. საცნობარო ანგარიშგებზე აღირიცხება ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები ჩამოწერიდან 5 წლის განმავლობაში; პირობითი აქტივები სსბას 19 შესაბამისად აღირიცხება; მათ შორის, სამეურნეო ოპერაციაზე მიმდინარე სასამართლო დავებთან დაკავშირებით.

შენიშვნა N4 -თან - მატერიალური მარაგები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბას 12 „მატერიალური მარაგები“-ის შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

- მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;
- გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;
- ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში.
- ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის.
- მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილების ფორმით, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს.

მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს დარიცხვის მეთოდით. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შეძენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შეძენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ზაინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბას განსაზღვრული დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება მარაგების შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა. არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბას მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. მიუხედავად სსბას მოთხოვნისა, კერძო სექტორიდან მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულებები არ განსაზღვრება, საექსპერტო შეფასებაზე მომსახურების შესასყიდად ფინანსური რესურსების სიმცირის გამო და ასევე, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის გათვალისწინებით. შედეგად აღიარებულია თვითღირებულებით (მიღების დოკუმენტის საფუძველზე).

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასი. აღიარება ბუღალტრულ აღრიცხვაში აისახება როგორც სასაქონლო ფორმით მიღებული არაკლასიფიცირებული შემოსავლები. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთანაც დაკავშირებულია შემოსავლის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;

ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.

გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.

დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაუქვების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“ და იქმნება ღირებულების შემცირების ანარიცხები. 2024 წელს ტყიბულის მუნიციპალიტეტის მერიამ ჩატარებული სავალდებულო ინვენტარიზაციის შედეგად, მერიის საინვენტარიზაციო კომისიის მიერ გამოვლენილი იქნა მუნიციპალიტეტის მერიის ბალანსზე არსებული მატერიალური მარაგების დანაკლისი. 2024 წლის ნაერთი ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის დროს განმარტებით შენიშვნაში მითითებული იყო, რომ დანაკლისი შეადგენდა 12804,87 ლარს. მოხდა აღნიშნულის დაზუსტება და შეცდომის გასწორება. დანაკლისმა შეადგინა 9303,70 ლარი, რამაც გამოიწვია მატერიალური მარაგების საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთის გადანაგარიშება.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის განსაზღვრისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს -- საშუალო შეწონილს, ინდივიდუალური აღრიცხვის და ფიფო მეთოდს. როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში.

საცნობარო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციიდან ამოღებამდე. არაგაცლითი ოპერაციით მიღებული მატერიალური მარაგების, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და ასახვისთვის შექმნილია საცნობარო ანგარიში „პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებული მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანულისების საფუძველია მარაგების გასვლის დამადასტურებელი დოკუმენტის საბუღალტრო სამსახურში წარმოდგენა. არაგაცლითი ოპერაციის ფარგლებში (სხვისთვის გადასაცემად გამიზნული) შეძენილი მარაგები, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და დანიშნულებით გადაცემამდე აისახება საცნობარო ანგარიშზე - „03 -სხვისთვის გადასაცემი

მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანულირების საფუძველია მარაგების დანიშნულებით გადაცემის დამადასტურებელი დოკუმენტი.

შენიშვნა N5-თან - სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშგების თარიღისთვის წარმოშობილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარგადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში, მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად, განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან. წინასწარი გადახდებზე წარმოდგენილი საბანკო გარანტიები აღირიცხება საცნობარო ანგარიშების მეშვეობით. დამოწმების ვადები ყველა სამეურნეო ოპერაციაზე დაცულია; მათ შორის ინსტრუქციის მიხედვით გადავადებების შემთხვევებში. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით ან საქონლისა და მომსახურების მიღებით ან გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების შემთხვევასი ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოუყენებელი თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სსბასს მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სსბასს-დან და გამჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. თუ მობრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკვიზიტები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით.

„არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით“ - დებიტორული დავალიანებების კონტროლის მიზნით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით,, მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისებით აღიარდება სსბასს შესაბამისად - მოთხოვნის წარმოშობის წყაროდ აღიარებულია შემოსავალი, ხოლო არაფინანსური აქტივის დანაკლისი აღიარებულია, როგორც ზარალი გაუფასურების შედეგად და აღირიცხება ხარჯის ანგარიშზე.

ტყიბულის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2016 წლის 1 დეკემბრის N47 891 და ტყიბულის მუნიციპალიტეტის მერის 2018 წლის 14 დეკემბრის N47 2381 ბრძანებით ჩატარებული ინვენტარიზაციის შედეგად გამოვლენილი იქნა რიგი ძირითადი საშუალებების დანაკლისი: ააიპ ტყიბულის მუნიციპალიტეტის სპორტულ ცენტრში არ მოიძებნა ორი ცალი ნავის ძრავი (ვიხრი) საწყისი ღირებულებით 1626 ლარი და ნარჩენი საბალანსო ღირებულება 0 ლარი; არ მოიძებნა ტყიბულის მუნიციპალიტეტის მერიის ბალანსზე არსებული ავტომანქანა ვაზ 21213 ნივა სახელმწიფო ნომრით BCB 181 მწვანე ფერის საწყისი ღირებულებით 4500 ლარი და ნარჩენი საბალანსო ღირებულება 0 ლარი; ააიპ ტყიბულის მუნიციპალიტეტის კომუნალური გაერთიანების შემოწმებისას არ მოიძებნა ნიჩბიანი ტრაქტორი DT-75 საწყისი ღირებულებით 7742 ლარი და ნარჩენი საბალანსო ღირებულებით 0 ლარი; საწირის ადმინისტრაციულ ერთეულში ჩატარებული ინვენტარიზაციისას არ მოიძებნა დენის ტრანსფორმატორი საწყისი საბალანსო ღირებულებით 500 ლ და ნარჩენი საბალანსო ღირებულებით 0 ლარი; სოჩხეთის ადმინისტრაციული ერთეულის შემოწმებისას არ მოიძებნა და დანაკლისში დაფიქსირდა დენის გენერატორი საწყისი საბალანსო ღირებულებით 600 ლარი და ნარჩენი საბალანსო ღირებულება 280 ლარი. ასევე, დანაკლისში დაფიქსირდა მერიის ბალანსზე არსებული GPRS ტერმინალი საწყისი საბალანსო ღირებულება 729,63 ლარი და ნარჩენი ღირებულება 0 ლარი; სოჩხეთის ადმინისტრაციულ ერთეულში არ მოიძებნა სანადირო თოფი TOZ 34 ღირებულებით 42,77 ლარი. აღნიშნულის თაობაზე 2019 წლის 07 ოქტომბერს წერილობით (N47/4106) ეცნობა შსს იმერეთ-რაქა-ლეჩხუმი-ქვემო სვანეთის პოლიციის დეპარტამენტის ტყიბულის რაიონულ სამმართველოს.

შენიშვნა N6-თან ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სსბასს თანახმად, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები თვითღრებულებით ფასდება, თუ ინვესტიციები არ ხორციელდება კონტროლირებულ ერთეულებში, მეკავშირე ერთეულებსა თუ ერთობლივ

საქმიანობებში. ასეთ შემთხვევებში მათი შეფასება კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით ხდება. მიუხედავად სსბასს ამ მოთხოვნისა, მუნიციპალიტეტის მიერ მ დაფუძნებულ შპს-ში წილი, როგორც მკვავშირე ერთეულში, აღიარდება თვითღირებულებით. წილების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების შესაბამისად და ანგარიშგებაში ასახულია გრძელვადიან ფინანსურ აქტივად - აქცია და კაპიტალის სახით. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად წილების ზრდა/კლება განიხილება ფინანსური აქტივებით ოპერაციად და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება შემოსულობებად/ გადასახდელებად და არ აღიარდება შემოსავლად და ხარჯად. მუნიციპალიტეტი გეგმავს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მომზადებას და წილების აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდის დანერგვას.

შენიშვნა N7_თან -- ძირითადი აქტივები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სსბასს 45 -ძირითადი აქტივები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სსბასს ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულებით მეთოდით. თვითღირებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამოწვევების და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ განიხილება გადაფასებად

ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარდება, როგორც ხარჯი. ძირითადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმში, გარდა სსბასს-ის, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღიარდება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. 2021 წლის 1 იანვრამდე ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღიარებულია საცნობარო ანგარიშგებაზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის

განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამონაკლისს და მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითადი აქტივების სრულად აღიარებას გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და აისახება აქტივის მიღების ოპერაციაზე. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;

ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოღობვა.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შემენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივს ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. ცვეთადი ძირითადი აქტივის გასვლის შემთხვევაში აღიარება წყდება და საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით.

ძირითადი აქტივების ჩამოწერას მუნიციპალიტეტი ახდენს კომისიური წესით მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად. საანგარიშო პერიოდში ძირითადი აქტივების ჩამოწერა არ მომხდარა.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით გასაყიდად გამოზნული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების სახაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლებით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამოზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტის აქვს სახელმწიფოსაგან გადმოცემული უძრავი ქონება (მიწა, შენობა-ნაგებობა), რომელიც არ არის შეფასებული. მისი შეფასება აუდიტის რეკომენდაციით ხდება პრივატიზაციის შემთხვევაში, ქონების რეესტრი ინახება როგორც ელექტრონული, ისე მატერიალური სახით.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდრეობით აქტივებს.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უძრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის #364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და

ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ" ინსტრუქციის მიხედვით.

მუნიციპალიტეტის მიერ, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება, და სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი, მოთხოვნები შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად. ცვლილებების განხორციელება და სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩამოყალიბება იგეგმება მიმდინარე წელს.

შენიშვნა N9-თან არამატერიალური აქტივები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამატერიალურ აქტივებს აღიარებს სსბასს 31- არამატერიალური აქტივები, საფუძველზე, რომლის თანახმადაც არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალურ აქტივად აღიარდება აქტივი თუ აქტივი იდენტიფიცირებადია, კონტროლდება მუნიციპალიტეტის მიერ და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. იდენტიფიცირებადია აქტივი, თუ იგი:

ა. განცალკევებადია, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან გაცვლა, ცალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა განზრახული ერთეულს ამის გაკეთება; ან

ბ. წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებებით მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.

სსბასს თანახმად, ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივს მოქმედ კანონმდებლობის შესაბამისად ერიცხება ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ" ინსტრუქციის მიხედვით და ამორტიზაციის თანხა გროვდება ამორტიზაციის დამაგროვებელ ანგარიშზე, ამავდროულად საანგარიშო პერიოდის ამორტიზაციის თანხა აღიარდება ხარჯად. მომსახურების ვადა განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ამორტიზაციის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებითვის მიჩნეულია საწყის ღირებულებად.

არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება:

ა. მისი გასვლისას (არაგაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან

ბ. როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსალოდნელი აქტივის გამოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

შენიშვნა N12-თან - სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებია: ფასეულობები; დაუმთავრებელი მშენებლობა; აქტივები, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემად მიღებული/განკუთვნილი; საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება; გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები; ზრდის პროცესში მყოფი ბიოლოგიური აქტივები; დაუმთავრებელი არამატერიალური აქტივი და სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები.

მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებით გაცემულია ძირითადი აქტივები, მათ შორის მიწა, მაგრამ არ არის აღიარებული ფინანსურ იჯარად, მიუხედავად სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებთან შესაბამისობისა. აქტივები, რომელსაც მუნიციპალიტეტი არ იყენებს საოპერაციო საქმიანობაში, და რომლის პრივატიზაციის გადაწყვეტილება არ არის მიღებული, საკუთრებაშია არა მუნიციპალიტეტის კომერციული მიზნებისთვის, არამედ იჯარით გასაცემად - ბიუჯეტში დამატებითი შემოსავლების მიღების მიზნით. ამასთან ადგილობრივი თვითმმართველობის ქონების იჯარაში აუქციონის წესით გადაცემის შემთხვევაში, უპირატესობა ეძლევა მოიჯარეს მიერ გრძელვადიან საიჯარო ხელშეკრულებებს. შედეგად იჯარით გაცემული აქტივების აღრიცხვის წესი მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილია საოპერაციო იჯარის მიხედვით. საიჯარო გადასახდელები ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ფინანსური იჯარიდან მისაღები გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანების აღიარება სსბასს მიხედვით არ ხდება. იგეგმება საიჯარო ხელშეკრულების პირობების სსბასს-თან შესაბამისობის შეფასება და, ფინანსური იჯარის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩამოყალიბება, რომლის მიხედვითაც, სტანდარტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მოხდება იჯარით გაცემული აქტივების ფინანსური იჯარის სახით აღრიცხვა. არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარებულია საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივების არსებით გაუმჯობესებას, რომლის სააღრიცხვო პოლიტიკა შეეესაბამება სსბასს 45- ძირითადი აქტივების, მოთხოვნებს. საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივზე კაპიტალური დანახარჯები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით გაწეულია ძირითადი აქტივების ზრდის (შემენის) მუხლიდან და ანგარიშთა გეგმის მიხედვით აღიარებულია დაუმთავრებელი აქტივების ჯგუფში. ცვეთის დარიცხვა წარმოებს მოქმედი კანონმდებლობით, სასარგებლო მომსახურების ვადად განსაზღვრულია საიჯარო შეთანხმებით (ხელშეკრულებით) დადგენილი იჯარის ვადა და გამოიყენება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდი. სსბასს 43 -იჯარა, თანახმად იჯარით აღებული ქონება აღრიცხულია საოპერაციო იჯარად, ვინაიდან არ არის დაკმაყოფილებული ფინანსური იჯარის კრიტერიუმები, რა დროსაც იჯარით მიღებული აქტივი აღიარდება საბალანსო მუხლად და ამავდროულად აღიარდება ვალდებულება ფინანსური იჯარით. საოპერაციო იჯარაზე შექმნილია საცნობარო ანგარიში სადაც ასახულია საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აღნიშნული აქტივი.

მუნიციპალიტეტის მიერ სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღირიცხება დაუმთავრებელი აქტივი, რომლის აღრიცხვის წესები და პირობები განსაზღვრულია სსბასს 145 -ძირითადი აქტივების, მოთხოვნების საფუძველზე. დაუმთავრებელ აქტივებს მოქმედი კანონმდებლობით და სსბასს შესაბამისად, ცვეთა არ ერიცხება. დასრულების შემდეგ კონკრეტული აღიარდება ძირითად აქტივად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელ აქტივზე დანახარჯები არ გაწეულა და საბალანსო ღირებულება უცვლელია. ანგარიშგების თირილისთვის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა . დაუმთავრებელ აქტივებზე შესყიდვის დანახარჯები გაიწევა ძირითადი აქტივების შემენის მუხლიდან და ბიუჯეტის მსრულების ანგარიშგების აისახება, როგორც არაფინანსური აქტივების ზრდა. მუნიციპალიტეტის მიერ დაუმთავრებელი აქტივების ღირებულების შეფასება ხდება გაწეული დანახარჯებით ღირებულებით, რომელიც ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა წინასწარი გადახდებით (ავანსად) თუ ეს გათვალისწინებულია შესყიდვის ხელშეკრულების პირობებით. დაუმთავრებელი აქტივების აღიარება საფუძველია მუნიციპალიტეტის მიერ ვალდებულების აღიარების იმ შემთხვევაში, როცა შესყიდვის ხელშეკრულება ითვალისწინებს ეტაპობრივ გადახდებს შესრულებული სამუშაოების მოცულობის მიხედვით და აქტივის მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების დასაფარად, გადახდები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან წარმოებს სტანდარტულად.

სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების კატეგორია მოიცავს გასაყიდად გამოზნულ არაფინანსურ აქტივებს. გასაყიდად გამოზნული აქტივების სააღრიცხვო პოლიტიკა გამჟღავნებულია მე-7 შენიშვნაში. საანგარიშო პერიოდში მუნიციპალიტეტის მიერ, ელექტრონული აუქციონის გზით, გაყიდული არაფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია მე-7 შენიშვნაში.

შენიშვნა N13-თან - ფინანსური ვალდებულებები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითღირებულების შესაბამისად.

გრძელვადიან ვალდებულებებზე განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სახესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში.

შენიშვნა N14-თან - მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გათვალისწინება სსბას 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებზე კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღირიცხება სსბას 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანულირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახდელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებით და სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ.) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. მუნიციპალიტეტი იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამონაკლისებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, საბაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღირიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“, რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის საბაზისო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებულები მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმწიფო პირობების საფუძველზე წარმომოხილი, სხვას მხედვით აღიარებულია და დაფარულია ანგარიშგების თარიღისთვის; ხოლო სხვას 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმომოხილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულა. ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

პირობითი ვალდებულება არის:

ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატერებელი რესურსების გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

სასამართლო და სხვა ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ დაკისრებულ ვალდებულებაზე, რომელზედაც მუნიციპალიტეტს გააჩნია სოლიდარული პასუხისმგებლობა, პირობით ვალდებულებას წარადგენს იმ ნაწილში, რომელიც სხვა მხარის მიერ დაიფარება. მოვალეობის საიმედოდ შეფასებისთვის დადგენილია „მოსალოდნელი შედეგების დიაპაზონი“, რომელიც გამოიყენება ანარიცხების აღიარებისათვის, შემდეგი სახით: ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობა - 50% -მდე; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობა 50 %-დან 80%-მდე; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობა -80% ზე მეტი. ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობის შემთხვევაში ინფორმაციას მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით ბარათში; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობის შემთხვევაში - ასახავს პირობით ვალდებულებას; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობის შემთხვევაში - აღიარებს ანარიცხებს (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც შეუძლებელია საიმედოდ შეფასება).

ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი სხვას 19 განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შენიშვნა N15 თან - შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან, დაკავშირებით საღრიცხო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმომოხილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს სხვას 9 – “შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან”, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. ა)იპ- აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმომოხილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

ა) მომსახურების გაწევა;

ბ) საქონლის გაყიდვა;

გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამიჯვნა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სხვას თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;

ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;

გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

ა. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;

ბ. ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების და კერძო საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდები.

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გაითვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშსწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდების სახით შემოსავლების აღიარების დროა მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შესაბამისი ორგანოს გადაწყვეტილება დივიდენდების ბიუჯეტში ჩარიცხვის თაობაზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს სხვას 12 - სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები, მატერიალური მარაგების განმარტებას (მუხლი 9. (გ) პუნქტი. - ინახება გაყიდვის ან განაწილებისათვის ოპერირების ჩვეულებრივ რეჟიმში) და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - „შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“ მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან დებულების და

მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის სახაზინო კოდეზზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია სსბას 43 -იჯარა., წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბას 45 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება.

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი სახაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღირიცხება ფინანსურ აქტივად და ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით. როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებულ რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის მიმართ უპირობო მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს.

საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრიცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხა მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია სსბას 19 - ანაზღაურება, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები, განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან

**შენიშვნა N16-თან გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები,
სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება**

სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

**შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან - შენიშვნა N17 თან საგადასახადო შემოსავლები, შენიშვნა N18-თან
-- შემოსავლები გრანტებიდან და შენიშვნა N19-თან - ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული
შემოსავლები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება**

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს სსბასს 23 - „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

- ა. გადასახადები
- ბ. გრანტები
- გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები
- დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღირიცხება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნებიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნქციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანუღირდება უკუგატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს. გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეობა ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

- ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;
- ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;
- გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;
- დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;
- ე. კაპიტალური ტრანსფერი;
- ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;
- ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;
- თ. სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;
- ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად ქმედითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება შინაარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას“, საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით“ (როცა აქტივის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ არის), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით“), მუნიციპალიტეტი აღიარებს ვალდებულებას, ხოლო შემოსავალი აღიარდება პირობით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას. ანგარიშგების თარიღისთვის მუნიციპალიტეტს ერიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ღონისძიებების დასაფინანსებლად

მიღებული გრანტები, რომელიც მიღებულია „პირობით“ და ჯერ არ არის გამოყენებული იმ პროექტების მიზნებითვის, რომლის დაფინანსებაც გათვალისწინებულია პირობით. თანხა ასაულია ვალდებულებებში წინასწარმიღებული შემოსავლების სახით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამწკლისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტთან წვდომა მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოღინება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი პირველადი არრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება შემოსავლების უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების შინაარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით. თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა. სსბას 19-ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმების შინაარსის შესაბამისად, ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელმწიფოებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამჟღავნებულია მე-3, მე-6 და მე-8 შენიშვნაში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით შენიშვნებში ამაჟღავნებს სსბას მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შენიშვნა N21_თან - გაუფასურების ხარჯები და გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები, შენიშვნა N22-თან - სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ სხვადასხვა შემოსავლებად აღირიცხება შემდეგი შემოსავლები: გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები, უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან მიღებული მოგება და კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგება

შემოსავლები - უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება, მუნიციპალიტეტის მიერ აღირიცხება სსბას 4 - „უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები“, მიხედვით. ორგანიზაცია უცხოურ ვალუტაში ყიდულობს საქონელს ან მომსახურებას, რომლის ფასიც გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში და სესხულობს სახსრებს, შედეგად ფინანსური ვალდებულებები გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში. თავდაპირველი აღიარებისას უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული

ოპერაცია, რომლის შედეგად მიიღება შემოსავალი, ჩაიწერება ეროვნულ ვალუტაში, ლარსა და უცხოურ ვალუტას შორის ოპერაციის განხორციელების თარიღისათვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის გამოყენებით; ხოლო თითოეული საანგარიშგებო თარიღისათვის, როგორც ფულადი მუხლები, გადაანგარიშდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული სავალუტო კურსის გამოყენებით. უცხოურ ვალუტაში ასახული ფულადი აქტივები და ვალდებულებებია, რომელთა არსებითი მახასიათებელი არის უფლება, მიიღო ან ვალდებულება, რომ შეასრულო ვალუტის ერთეულის ფიქსირებული ან განსაზღვრული ოდენობა. უცხოურ ვალუტაში გამოსახული არაფულადი მუხლებია, რომელთა მნიშვნელოვან მახასიათებელს წარმოადგენს უფლების არქონა, მიიღო ან ვალდებულება, რომ შეასრულო ვალუტის ერთეულის ფიქსირებული ან განსაზღვრული ოდენობა. საანგარიშგებო თარიღისათვის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. გადაანგარიშებას ექვემდებარება უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ფულადი მუხლები, ხოლო უცხოურ ვალუტაში გამოსახული არაფულადი მუხლები, არ გადაანგარიშდება.

კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგების სახით მიღებულ შემოსავლების ეკონომიკური შინაარსის შეფასების და სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშების სტრუქტურის ჩამოყალიბებისას გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები აქტივების გადაფასების შედეგების აღრიცხვის წესების თაობაზე და GFS 2014 - სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს მოთხოვნები, ოპერაციის გარეშე სხვა მოვლენებით წარმოშობილი შემოსავლების აღრიცხვის თაობაზე. სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან მიღებული შემოსავლების სტრუქტურა (ცალკეულ შემთხვევებში-შიდა ფაქტორებით გამოწვეული აქტივების გაუფასურებების აღიარების და გაუფასურების აკუმულირების ანგარიშებზე ასახვის დროს) შეესაბამება სსბასს 21 - ფულადი სახსრების არწარმოქმნილი აქტივების გაუფასურება და სსბასს 26 - ფულადი სახსრების წარმოქმნილი აქტივების გაუფასურება, განსაზღვრული ცალკეული აქტივის გაუფასურების ზარალის კომპენსირების ეკონომიკურ შინაარსს და გათვალისწინებულია GFS 2014 -სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს მოთხოვნები, ოპერაციის გარეშე სხვა მოვლენებით წარმოშობილი შემოსავლების აღრიცხვის თაობაზე, ვინაიდან მუნიციპალიტეტი სსბასს პირველად გამოყენების დროს, სრულად ვერ აკმაყოფილებს გაუფასურების მარეგულირებელი სტანდარტების მოთხოვნებს. სამუშაო ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურით განსაზღვრული შესაბამისი აქტივების გაუფასურების ზარალის კომპენსირება მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება შემოსავლად, აქტივის გაზრდილი საბალანსო ღირებულების ტოლი მოცულობით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც მიღებული იქნებოდა, წინა წლებში გაუფასურების აღიარება რომ არ მომხდარიყო.

გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით დარიცხული ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღირიცხება. ხარჯები მოიცავს "ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით" განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოიცავს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საეჭვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამოწვევებისა - საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშგებისთვის, სსბასს 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშგების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯებია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღაურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლითი ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბასს 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლით განსაზღვრული „შრომის ანაზღაურება“ - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული. „საქონელი და მომსახურება“ საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა. მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდიდან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამონაკლისებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელშეკრულებო პირობებიდან. სსბასს 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებულ, მიუხედავად იმისა შეთანხმება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოეშობა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორციელებს ავანსად

(წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტის) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმდების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოდგენის შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება. ხარჯი მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეგნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძველად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბას 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელდება სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბას 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. გაუფასურების ხარჯების კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბასს მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღირიცხება საცნობარო ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება სსბას 19 თანახმად. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანარიცხებს არ ქმნის.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, სახაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარიცხების და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსბას 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით. არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის..

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აისახება ასევე შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტიური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალების გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია ა მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჩერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსბას პირობების შესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

შენიშვნა 22 – სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები

ანგარიშგების შენიშვნაში ასახულია აისახება სახელმწიფოს სახელით ფლობილი აქტივები, აღებული ვალდებულებები, მიღებული შემოსავლები და გაწეული ხარჯები, რომელთა შეფასებისთვის გამოყენებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლები (ხარჯის და აქტივების კატეგორიების ეკონომიკური შინაარსი) და ხვედრითი წილი საბიუჯეტო შემოსავლებს/ხარჯებს და არასაბიუჯეტო (საკუთარი) შემოსავლებს/ხარჯებს

შორის, ასევე ოფისის მიზნებისთვის არსებული აქტივების ღირებულებითი მოცულობის მაჩვენებელი აქტივების მთლიან ღირებულებასთან მიმართებაში.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოუყენებელ სსბასს თაობაზე ინფორმაცია

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (IPSAS) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიციო ქონების და შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება სსბასს 16-ის - „საინვესტიციო ქონება“ - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამიზნულია შემოსავლების მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და

ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი შემენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შემენა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება

ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაცო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს სსბასს 32 -

„შეღავათიანი მომსახურების შეთახმებები: უფლების გადაცემა“. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოადგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც შეღავათიანი მომსახურების აქტივის. შეღავათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით გაცემული ძირითადი აქტივები, და ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე იეგგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრება სსბასს 32 გამოყენების აუცილებლობა, მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

ბიუჯეტირებისა და ანგარიშგების განყოფილების უფროსი:

ადმინისტრაციული და საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის ხელმძღვანელი:

